

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน
กรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

Factors Affecting Youth Political Participation :
A Case study of Youth in Mueang Phang Nga District,
Phang Nga Province

ว่าที่ร้อยตรีเกียรติศักดิ์ หวันหยี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม

พุทธศักราช 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสยาม

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน
กรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา
(ภาษาอังกฤษ) Factors Affecting Youth Political Participation : A Case study of
Youth in Mueang Phang Nga District, Phang Nga Province

นามผู้วิจัย (ภาษาไทย) ว่าที่ร้อยตรี เกียรติศักดิ์ หวันหิ
(ภาษาอังกฤษ) Acting 2nd LT. Kiattisak Wanyee

รหัสประจำตัวนักศึกษา 6517902001

สาขา การปกครอง

คณะ บัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2566

สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากบัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์แล้ว

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตภา ธีรศิริกุล)

เมื่อวันที่.....28...../.....1...../.....67.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐศาสตร์

เมื่อวันที่.....28...../.....1...../.....67.....

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน
กรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

โดย : ว่าที่ร้อยตรีเกียรติศักดิ์ หวันหยี

ชื่อปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขา : การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา:
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตภา ธิรศิริกุล)

.....28...../.....1...../.....67.....

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาและ3) เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน ในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาซึ่งเป็นวิจัยเชิงปริมาณ และใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเยาวชนโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายนและโรงเรียนสตรีพังงา จำนวน 306 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า 1)ระดับรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนกรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่า เยาวชนมีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ 2) ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองของเยาวชน ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ความรู้ทางการเมืองการปกครองของประเทศไทย มีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานและ 3) ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย ได้แก่ ในการส่งเสริมพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ภาครัฐ สถานศึกษา รวมถึงสถาบันครอบครัว จำเป็นต้องส่งเสริมให้เยาวชนกล้าที่จะมีส่วนร่วมกับประเด็นทางสังคมหรือประเด็นทางการเมือง เพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้เยาวชนมีอิสระ กล้าคิด กล้าแสดงออกในประเด็นต่าง ๆ ที่เยาวชนมีส่วนเกี่ยวข้อง และมีการปลูกฝังในทุกระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: พฤติกรรมการมีส่วนร่วม, การเมืองไทยของเยาวชน, อำเภอเมืองพังงา

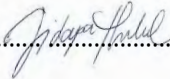
Abstract

Title : Factors Affecting Youth Political Participation
: A Case Study of Youth in Phang Nga Province

By : Acting 2nd Lt. Kiattisak Wanyee

Degree : Master of Political Science (Government)

Major : Government

Advisor :.....
(Assistant Professor Dr. Jidapa Thirasirikul)

.....28...../.....1...../.....2024.....

The purposes of this research were: 1) to study the political participation behavior of youth in Muang Phang Nga District, Phang Nga Province; 2) to study to factors affecting the political participation behavior of Youth in Muang Phang Nga District, Phang Nga Province; 3) to develop suggestions for promoting political participation behavior of youth in Muang Phang Nga Province. This study consists of quantitative research and survey research by using questionnaires for collecting data. The sample group of youth informants from Dibuk Phang Nga Wittayayon School and Satri Phang Nga School consisted of 306 people. Statistics used to analyze data included frequency, percentage, Mean, standard deviation and Pearson Product Moment Correlation.

The results found that: 1) Level of Political participation behavior patterns of youths found that they was at low level; 2) Factors for youth political socialization including experiences in community services, interest of family in politics, political and govermeent knowledge of Thailand, had a positive effect on the political participation behavior of youth in Muang Phang Nga District with statistical significance at 0.05 level; 3) Suggestion from the reserch including to promote youth political participation, the role of government sector, educational institutions and family institutions was necessary to encourage youth to participate in social or political issues and creative learning activities, to give youth the opportunity to have free-thinking, and to express themselves on variour issues, and government sector, educational institutions and family institutions should continually cultivate political participation at all levels of education.

Keywords: political participation, behavior of youth, Muang Phang Nga District

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความช่วยเหลือและความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.จิตภา ธิรศิริกุล ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะ แก้ไข และปรับปรุงสารนิพนธ์เล่มนี้อย่างเต็มกำลัง ด้วยความเมตตากรุณามาโดยตลอด และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกๆท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร และศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี ที่ได้สั่งสอนให้ความรู้ ให้กำลังใจ และ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน และ การพัฒนาหัวข้อสารนิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัว และผู้บังคับบัญชาทุกๆท่าน ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และสนับสนุนส่งเสริมผู้วิจัยเสมอมา รวมทั้งขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกๆท่านที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด

ว่าที่ร้อยตรี เกียรติศักดิ์ หวันหิ

2566

สารบัญ

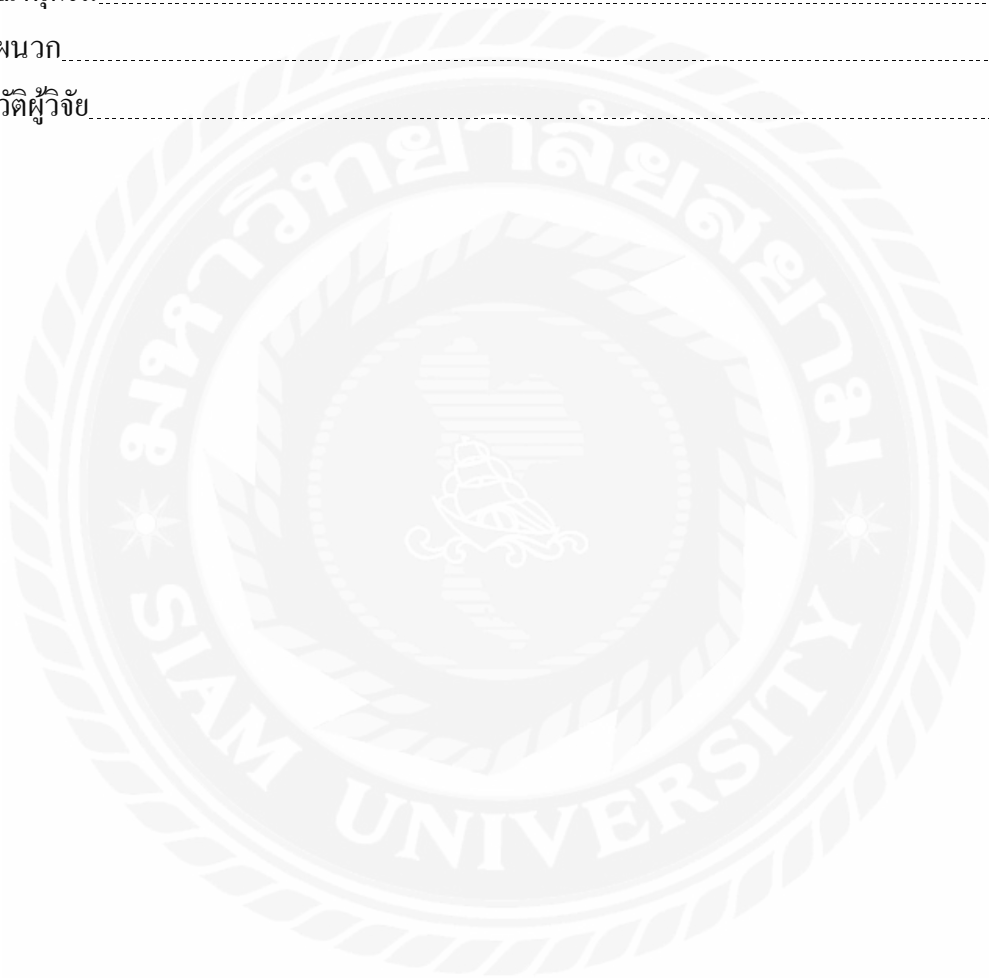
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(ก)
ABSTRACT.....	(ข)
กิตติกรรมประกาศ.....	(ค)
สารบัญ.....	(ง)
สารบัญตาราง.....	(ช)
สารบัญรูปภาพ.....	(ซ)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง.....	7
2.1.1 พฤติกรรมทางการเมือง.....	7
2.1.1 การกล่อมเกลางานทางการเมือง.....	8
2.1.2 พฤติกรรมทางการเมืองไทย.....	9
2.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	10
2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	10
2.2.2 นิยามและความหมายการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง.....	12
2.2.3 รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	13
2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	17
2.4 ความรู้เกี่ยวกับการเมืองของเยาวชน.....	19
2.4.1 แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้.....	19
2.4.1.1 ความหมายของความรู้.....	19
2.4.1.2 ระดับของความรู้.....	20
2.4.1.3 ประเภทของความรู้.....	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4.1.4 การวัดความรู้.....	22
2.4.1.5 ความรู้เกี่ยวกับการเมืองของพลเมือง.....	22
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ.....	25
2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	30
2.6 กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	32
3.5 สมมติฐาน.....	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 วิธีการศึกษา.....	34
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
3.2.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	35
3.4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	37
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
3.6 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล.....	41
4.2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน.....	42
4.3. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน.....	45
4.4. ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	50
4.4.1 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1.....	50
4.4.2. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2.....	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	56
5.1.1. สรุปผลการวิจัย.....	56
5.1.2 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย.....	56
5.2 อภิปรายผล.....	60
5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	59
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	72
ประวัติผู้วิจัย.....	81

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1	เกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน..... 40
4.1	แสดงความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม..... 41
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการ เมืองของเยาวชน..... 43
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา..... 45
4.4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล เพศ..... 50
4.5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล ระดับชั้นเรียน..... 50
4.6	ผลการทดสอบรายคู่ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับชั้นเรียน..... 51
4.7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล สายการเรียน..... 52
4.8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล เกรดเฉลี่ยทางการเรียน..... 52
4.9	ผลการทดสอบรายคู่ปัจจัยส่วนบุคคล เกรดเฉลี่ยทางการเรียน..... 53
4.10	การทดสอบตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน..... 54
4.11	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน..... 55

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	32

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่การปฏิวัติสยาม พ.ศ. 2475 ผ่านระยะเวลา 91 ปี ซึ่งมีผลทำให้ราชอาณาจักรสยาม เปลี่ยนรูปแบบประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ สู่ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญกล่าวคือ การพัฒนาประชาธิปไตยของไทยจะพัฒนาสถาบันทางการเมืองแต่เพียงอย่างเดียว การเพิ่มความเข้มแข็งขององค์กรทางการเมือง การแก้ไขรัฐธรรมนูญการกระจายอำนาจ และการให้อิสระในการตรวจสอบการใช้อำนาจของสถาบันทางการเมือง ขาดความจริงจังในการพัฒนาวิถีชีวิตแบบแผน ดังนั้นความคิดทัศนคติค่านิยม และพฤติกรรมของคนในสังคม สนใจเฉพาะรูปแบบ มากกว่าเนื้อหาสาระหรือจิตวิญญาณของประชาธิปไตยโดยแท้จริง ประชาธิปไตยในช่วงแรกจะเน้นจุดสนใจเพื่อปกป้องสิทธิ และผลประโยชน์ของปัจเจกชน พัฒนาการของประชาธิปไตยได้กลายเป็นเครื่องมือที่ทำให้มนุษย์บรรลุถึงเสรีภาพหรืออิสรภาพ ในลักษณะที่ประชาชนต้องเชื่อฟังกฎหมายที่ประชาชนเป็นผู้กำหนดขึ้นมาเอง อีกนัยหนึ่ง ประชาชนจะมีสิทธิเสรีภาพในการเข้าร่วมโดยตรงและเป็นผู้กำหนดชะตาชีวิตของตนเองและชุมชน โดยการกำหนดกฎหมายที่กำหนดโดยคนในสังคมนั้น ๆ การพัฒนาประชาธิปไตยไปสู่เสรีภาพให้เกิดการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยมุ่งเน้นการเปิดโอกาสให้ทุกคนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาพัฒนาและบริหารประเทศ โดยผ่านการคัดเลือกจากประชาชนเสียงส่วนใหญ่ของประเทศ หลักการของประชาธิปไตยจะยึดถือหลักการพื้นฐานสำคัญคือ 1) มนุษย์มีความเท่าเทียมกัน 2) มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลสามารถที่จะปกครองตนเองได้และ 3) มนุษย์มีสิทธิเสรีภาพและจะต้องมีหลักประกันหรือการใช้เสรีภาพของตนโดยสมบูรณ์ โดยการที่คนจะมีเสรีภาพได้อย่างแท้จริง ก็จะต้องไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้อื่น เพราะประชาธิปไตยเป็นรูปแบบของการปกครองที่ยึดถือว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน และประชาชนเป็นผู้ปกครองตนเอง ดังวาทะของอดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา อับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) ที่กล่าวไว้ว่า “ประชาธิปไตยเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” การที่ประชาชนจะปกครองตนเองได้จะต้องมีเสรีภาพอย่างแท้จริง สังคมใดที่ประกอบไปด้วยบุคคลที่มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย จึงจะได้ชื่อว่าเป็นสังคมที่มีคุณค่าและเป็นสังคมที่น่าอยู่อาศัย โดยปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหามากมายทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อาทิ การทุจริตคอร์รัปชัน การเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวมของคนในสังคม การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การขาดระเบียบวินัย การไม่เคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกันจนนำไปสู่วิกฤตความขัดแย้งต่าง ๆ ดังที่ปรากฏขึ้นใน

สังคมไทย จากปรากฏการณ์ดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงรากฐานที่ไม่มั่นคงของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยที่ได้สั่งสมมาอย่างยาวนาน ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการที่ประชาชนไม่เข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและบทบาทหน้าที่ของตนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การใช้เสรีภาพเกินขอบเขตเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้องจนนำมาสู่ความขัดแย้งทางสังคมดังที่ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (2554, น. 388-390) ได้กล่าวว่า ประชาชนขาดความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย เนื่องมาจากรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิตนั้นไม่เอื้อต่อความเป็นประชาธิปไตย สอดคล้องกับผลการสำรวจและการวิเคราะห์วิถีไทยในอดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่า การปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจ การอยู่ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ ระบบการศึกษาที่กล่อมเกล่าให้ประชาชนรับใช้กลไกของรัฐเป็นแบบแผนเดียวกันทั้งประเทศ และการอบรมของสถาบันครอบครัวด้วยระบบอาวุโสส่งผลทำให้ประชาชนขาดความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย (สายชล สัตยานุรักษ์ และ ทิพย์พพร ตันติสุนทร, 2555, น. 4)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนเป็นความคาดหวังของ ‘ผู้ใหญ่’ ในแทบทุกสังคม นับตั้งแต่ทศวรรษ 1980 เป็นอย่างน้อย จากรายงานการวิจัยของสถาบันพระปกเกล้า เกี่ยวกับความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนเป็นผู้ที่สนใจแต่ตัวเอง แต่ไม่เอาสังคม และไม่สนใจปัญหาบ้านเมือง ข้อวิจารณ์นี้ยิ่งรุนแรงมากขึ้นกับคนที่เกิดหลังปี 2000 ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่เติบโตมาพร้อมกับดิจิทัลเทคโนโลยีจนทำให้ดูเผินๆ พวกเขาสนใจและจดจ่ออยู่กับเฉพาะสิ่งที่อยู่เบื้องหน้าตนเองเท่านั้น (สมคิด พุทธศรี, 2563) แต่อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็น ได้หวัน ฮองกง สวีเดน รวมถึงไทย คงไม่มีใครปฏิเสธแล้วว่า การเมืองกำลังกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต ‘คนรุ่นใหม่’ ทั่วโลก ในช่วง 10 ปีหลัง เช่น เกรตา ธันเบิร์ก (Greta Thunberg) นักกิจกรรมภูมิอากาศชาวสวีเดน โจชัว หว่อง (Joshua Wong) นักเคลื่อนไหวทางการเมืองชาวฮ่องกง หรือมะลาละห์ ยูซัฟซัย (Malala Yousafzai) นักกิจกรรมที่เรียกร้องสิทธิสตรีจนได้รางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ ล้วนแต่มีชื่อติดอยู่ในลิสต์ผู้ทรงอิทธิพลทางความคิดและแรงบันดาลใจ ในช่วงอายุที่เราเรียกกันว่า ‘เยาวชน’ ซึ่งในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา เด็กและเยาวชนพยายาม ‘ส่งเสียง’ ถึงผู้กำหนดนโยบายทุกระดับอย่างกระตือรือร้นและทรงพลังที่สุดเท่าที่เคยปรากฏในรอบหลายทศวรรษ เรียกร้องอิสระจากการบังคับควบคุมและปัญหานานัปการซึ่งเหนียวรั้งมิให้พวกเขาเติบโตและเติมเต็มความฝันได้อย่างเต็มที่ เช่น ปัญหาการศึกษาที่ย่ำแย่และการเมืองที่สิ้นหวัง พร้อมทั้งเรียกร้องการสนับสนุนที่พวกเขาสมควรได้รับ ดังคำกล่าวของ วรธร เลิศรัตน์ และ เจณิตตา จันทวงษา (2565) ที่ว่า “ไม่มีฝันใดของเยาวชนไทยยิ่งใหญ่ไปกว่าฝันที่จะถูกรับฟัง เป็นอิสระ และได้รับการสนับสนุน”

ทั้งนี้ ในการเข้าใจและคิดถึงวิธีแก้ปัญหาข้างต้น ต้องเริ่มจากการตั้งหลักคิดว่าเด็กและเยาวชนมี ‘สิทธิ’ ที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบาย โดยเฉพาะเมื่อนโยบายนั้นอาจส่งผลกระทบต่อพวกเขาในวันนี้หรือวันข้างหน้า (Convention on the Rights of the Child, 1989, p. 23) ดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 เนื่องในการเปิดศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2495 (วิสิฐ ตันติสุนทร, 2550, น. 118) ที่มีความตอนหนึ่งว่า

“...อนาคตของชาติทุกชาติย่อมขึ้นอยู่กับเด็ก

เพราะเด็กก็คือผู้ใหญ่ในเวลาข้างหน้า ถ้าบุคคลได้รับการอบรมบ่มนิสัย

ให้เป็นพลเมืองคืออยู่ในศีลในธรรม เคารพต่อบทกฎหมายของบ้านเมืองเสีย

ตั้งแต่ยังเยาว์ เมื่อเติบโตขึ้นพลเมืองของประเทศก็จะมีแต่คนดี และ

ประเทศจะเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ ก็โดยต้องมีพลเมืองดีดังนี้...”

ในสภาวะการณปัจจุบันนี้ ซึ่งอาจจัดได้ว่าเป็นยุคแห่งความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมืองจนเกิดการก่อมืออบ แบ่งขั้วแบ่งสี การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างสร้างสรรค์ จึงนับว่าเป็นเรื่องวิเศษ ถูกต้อง ดีงาม และได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด ยิ่งถ้าเยาวชนได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมประชาธิปไตยด้วยแล้ว ยิ่งวิเศษยิ่งกว่า เยาวชนจึงเปรียบเสมือนต้นไม้แห่งประชาธิปไตยที่สำคัญยิ่ง ที่จะงอกงามขึ้นมาอย่างอุดมสมบูรณ์ด้วยความเป็นประชาธิปไตย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เยาวชนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการเมืองเพราะเยาวชนเปรียบเสมือนต้นกล้าประชาธิปไตย ที่จะงอกงามขึ้นมาอย่างอุดมสมบูรณ์ด้วยความเป็นประชาธิปไตย ดังนั้นการเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของเยาวชนตามวิถีพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย จะทำให้เกิดพลังการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยในฐานะพลเมือง ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาและ

1.2.3 เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในครั้งนี้จะทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างเยาวชนซึ่งเป็นเยาวชนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 ในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา จำนวน 306 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งการสอบถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม 1) เพศของเยาวชน 2) ระดับชั้นเรียนของเยาวชน 3) สายการเรียนของเยาวชน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ 4) แบบสอบถามเกรดเฉลี่ยในการเรียนของเยาวชนซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของเยาวชนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวเยาวชน ส่วนที่ 3 แบบวัดความรู้ทางการเมืองของเยาวชน ลักษณะของแบบวัดความรู้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 4 แบบสอบถามระดับรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบจำนวน 5 ข้อ โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2566) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นำมาใช้ในการกำหนดตัวแปรต้น ส่วนในด้านตัวแปรตามนั้นผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ และได้สรุปรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนมาใช้เป็นกรอบของการวิจัยครั้งนี้ โดยจัดแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง 3) การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน 4) การร่วมชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง 5) การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน Social Media

โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยอาศัยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นจากการประยุกต์ใช้ตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยเครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaires)

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการในด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายนและโรงเรียนสตรีพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14

เนื่องจากที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพังงา ซึ่งถือว่าเป็นโรงเรียนชั้นนำของประเทศไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,117 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนคิงกิงพังงาวิทยายนและโรงเรียนสตรีพังงา จำนวน 306 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจาก ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608-609) และได้มาจากการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) ระดับชั้นละเท่า ๆ กัน จำนวนระดับชั้นละ 102 คน รวมเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 306 คน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบถึงระดับและรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา

1.4.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนของเยาวชนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน หมายถึง การที่เยาวชนแสดงออกในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยความสมัครใจที่ไม่ว่าจะบรรลุผลสำเร็จหรือไม่บรรลุผลสำเร็จ จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวและจะดำเนินการโดยวิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็ตามแต่ โดยมีผลลัพธ์ต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมีผลต่อการบริหารราชการของรัฐบาล หรือมีผลในการเลือกผู้นำทางการเมือง ไม่ว่าจะ เป็นในระดับชาติหรือว่าระดับท้องถิ่น ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปแบบกิจกรรมทางการเมืองไทยโดยการมีส่วนร่วม ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง 3) การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน 4) การร่วมชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง 5) การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน Social Media

การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ หมายถึง การที่เยาวชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ในกระบวนการบริหารประเทศ เช่น การร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวกดดันประเด็นปัญหาในด้านต่าง ๆ ทางสังคม เช่นการออกเสียงประชามติ การลงประชามติ การจัดทำประชาพิจารณ์

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง หมายถึง การที่เยาวชนร่วมกันจัดทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรใดองค์กรหนึ่งทางการเมือง โดยมีเป้าหมายเข้าไปมีอิทธิพลต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มของเยาวชนโดยตรงหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวมก็ได้

การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนหมายถึง การที่เยาวชนเข้าร่วมประชุมหรือดำเนินกิจกรรมของชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมและสังคม ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

การร่วมชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง หมายถึง การที่เยาวชนได้เข้าร่วมและรวมกลุ่มกันในการดำเนินกิจกรรมเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อแสดงให้ประชาชนประจักษ์ถึงแนวทางการคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มคน ซึ่งได้ใช้การชุมนุมและการเคลื่อนไหวของมวลชนในที่สาธารณะเพื่อคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้

การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน Social Media หมายถึง การที่เยาวชนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการพิมพ์ข้อความ วาดภาพ หรือแบ่งปันรูปในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับเพื่อนของตนหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook , Tiktok ,line,Instagram และ Tread เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ศึกษากรอบแนวความคิด ทฤษฎี จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนตามวิถีพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและสังเคราะห์แนวคิดที่สำคัญของนักวิชาการจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง
- 2.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 2.4 ความรู้เกี่ยวกับการเมืองของเยาวชน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิด และ สมมติฐาน

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง

2.1.1 พฤติกรรมทางการเมือง

การเมืองเป็นเรื่องของใกล้ตัว เป็นคำกล่าวที่ไม่เกินจริงอย่างแน่นอนเมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ทางการเมืองของไทยในปัจจุบัน และผลจากการเมืองนี้เองที่ทำให้ชีวิตของมนุษย์ได้แสดงพฤติกรรมบางอย่างออกมาได้อย่างเห็นได้ชัด เช่น การประท้วงเมื่อไม่พอใจกับการบริหารบ้านเมืองของรัฐบาล การต่อต้าน และเรียกร้องเมื่อมีนโยบายใดนโยบายหนึ่งมีผลกระทบซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนรวมถึงการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ประชาชนได้แสดงพฤติกรรมออกที่ชัดเจนที่สุดและถูกต้องตามกฎหมายสูงสุดของประเทศ ดังนั้นวิถีชีวิตของมนุษย์ย่อมหนีไม่พ้นจากการเมือง เพราะการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของประชาชนในประเทศ ซึ่งคนเราต้องมีการกระทำที่มีผลกระทบต่อตัวบุคคล สังคม และระบบการเมืองทางใดทางหนึ่ง

ดังนั้นเมื่อต้องการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองให้เข้าใจอย่างละเอียดละออจำเป็นที่จะต้องพิจารณาตรวจสอบสิ่งเร้าในปัจจุบัน ผลกระทบของบุคลิกภาพในการเลือกลงชื่อลงคะแนนข้อสมมติ 3 ประการ คือ ความเชื่อทัศนคติ และความต้องการทางเสรีวิทยาและจิตวิทยา เพื่อจะช่วยให้เราเข้าใจถึงสิ่งซับซ้อนของกระบวนการซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมทางการเมืองได้เป็นอย่างดีและจะทำให้เข้าใจดียิ่งขึ้น (พีระศักดิ์ หินเมืองเก่า, 2537, น. 25)

2.1.2 การกล่อมเกลாதองการเมือง

ทฤษฎีการกล่อมเกลาทองการเมือง การอบรมกล่อมเกลาทองการเมือง (Political Socialization) เป็นรูปแบบพิเศษที่มีพัฒนาการมาจากการกล่อมเกลาทองสังคม สนใจในประเด็นเกี่ยวกับการที่ปัจเจกบุคคล ถูกกล่อมเกลาศู่การเมือง ดังนั้นการกล่อมเกลาทองการเมืองจึงหมายถึงกระบวนการถ่ายทอดทัศนคติทางการเมืองและแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมทางการเมืองที่สอดคล้องกับค่านิยมและวัฒนธรรมทางการเมืองของสังคมในขณะนั้น ให้กับประชาชนทั่วไปซึ่งกระบวนการการอบรมกล่อมเกลาทองการเมืองเกิดจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว และวัฒนธรรมของสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก ตลอดจนยังเกิดจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของบุคลิกภาพและประสบการณ์ของปัจเจกบุคคลนั้น อีกด้วยโดยการกล่อมเกลาทองการเมืองนั้น เป็นลักษณะความสัมพันธ์แบบหนึ่ง ระหว่างปัจเจกบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองซึ่งปัจเจกบุคคลเหล่านั้นอาศัยอยู่โดยการกล่อมเกลาทองการเมืองได้สร้างมุมมองพิเศษทางการเมือง ซึ่งเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ดังกล่าว ในระดับ ปัจเจกบุคคล การกล่อมเกลาทองการเมืองเป็นเพียงกระบวนการที่ปัจเจกบุคคลได้รับการถ่ายทอดมุมมองทางการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ด้านความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และการวิเคราะห์ พิจารณาจากสิ่งที่เขาได้รับจากโลกการเมือง จึงถูกมองว่าเป็นการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ค่านิยม และทัศนคติทางการเมือง จาก พ่อ แม่ ครู และตัวแทนจากสังคมอื่นๆ ไปสู่พลเมือง

การอบรมกล่อมเกลาทองการเมือง ดำเนินการโดยผ่านทางกรเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชน โดยแบ่งรูปแบบกรเรียนรู้ออกเป็น 2 รูปแบบคือ

1. การเรียนรู้ทางการเมืองโดยตรง (Direct Form of Political Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองซึ่งมีประเด็นเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับ การเมืองโดยตรง เช่น การที่ปัจเจกชนเรียนรู้อีกเกี่ยวกับ รัฐบาลของเขา การให้ความสนใจกับ พรรคใดพรรคหนึ่งและความยิ่งใหญ่ของชนชาติของตนในประชาคมโลก เป็นต้น โดยสามารถแบ่งออกได้ เป็น 4 รูปแบบ คือ 1.1 การเลียนแบบ (Imitation) 1.2 การเรียนรู้อากความคาดหวัง ล่วงหน้า (Anticipatory Socialization) 1.3 การให้การศึกษาทางการเมือง (Political Education) 1.4 ประสบการณ์ทางการเมือง (Political Experience)

2. การเรียนรู้ทางการเมืองโดยทางอ้อม (Indirect Form of Political) ซึ่งเป็นการกล่อมเกลาศากสิ่งที่ไม่ใช่เรื่องทางการเมืองโดยตรง แต่กลับส่งผลอิทธิพลให้เกิดการพัฒนามุมมองอย่างใดอย่างหนึ่ง หลังจากเกิดการกล่อมเกลานั้นแล้ว โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 การเกิดขึ้นของแรงจูงใจ (Predisposition) และขั้นตอนที่ 2 คือ การที่แรงจูงใจนั้นนำไปสู่เป้าหมายทางการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.1.3 พฤติกรรมทางการเมืองไทย

จากลักษณะ โครงสร้างพื้นฐานของสังคมไทยและกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและการเมืองของไทยที่มีพื้นฐานมาจากหลายระบบ จึงทำให้สังคมไทยและคนไทยมีพฤติกรรมทางการเมืองพอสรุปได้ ดังนี้

1. ลักษณะอำนาจนิยม คนไทยส่วนใหญ่ชอบอำนาจเด็ดขาด เคารพเชื่อฟังและอ่อนน้อมต่อผู้มีอำนาจ รวมทั้งมอบอำนาจและความรับผิดชอบทุกอย่างไว้ที่ผู้นำ ไม่ว่าจะระบบการเมืองระดับชาติหรือครอบครัว มักจะรวมอำนาจไว้ที่ผู้นำ การทำงานจึงมักจะมีลักษณะสั่งการจากเบื้องบนลงมาล่างมากกว่าจะเริ่มจากเบื้องล่างขึ้นมา

2. นิยมระบบเจ้านายกับลูกน้อง ในสังคมไทยคนส่วนใหญ่อยู่ในระบบพวกพ้องกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเสมอ ผู้นำจะเป็นผู้มีอำนาจวาสนา มีบารมี ต้องสามารถให้ความคุ้มครองและให้ผลประโยชน์กับลูกน้องได้ ส่วนลูกน้องจะให้การสนับสนุนและบริการแก่นาย ในสังคมไทยจะปรากฏในระบบราชการและในวงการเมืองว่าการเป็นเจ้าคนนายคนได้รับการยกย่องมาก

3. ยึดมั่นในตัวบุคคลมากกว่าหลักการ ลักษณะคนไทยเป็นผู้เล็งผลเลิศในทางปฏิบัติมากกว่าจะยึดมั่นในอุดมการณ์ กล่าวคือ จะสนใจกับสิ่งที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติโดยปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือสภาพความเป็นจริงโดยไม่ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ทำหน้าที่หรือได้รับประโยชน์แก่ตนเองอย่างชัดเจน เช่น การนิยมเข้าข้างผู้ชนะ

4. มีการจัดลำดับฐานะในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ระบบศักดินาทำให้มีการแบ่งชนชั้นในสังคมไทยให้รู้จักที่ต่ำที่สูง ไม่ควรตีตนเสมอผู้ใหญ่ คนไทยยึดถือสิ่งที่ติดตัวมา เช่น ชาตวิบุลย์ และคุณวิบุลย์ มากกว่าความสามารถของบุคคล บุคคลที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ถือว่าเป็นผู้ใหญ่ที่ผู้น้อยจะต้องให้ความเคารพเชื่อฟัง การยึดมั่นในค่านิยมเหล่านี้ทำให้คนไทยยอมรับความเสมอภาคของบุคคลได้ยากทั้งในแง่หลักการและการปฏิบัติ

5. ความเป็นอิสระนิยม คนไทยรักความอิสระ ชอบทำอะไรตามลำพังตนเอง ไม่ชอบการถูกบังคับหรือตกอยู่ภายใต้การออกคำสั่งของบุคคลอื่น ขาดระเบียบกฎเกณฑ์ในการดำรงชีวิต ขาดระเบียบวินัย ทำให้ต่างคนต่างอยู่ การรวมกลุ่มทางการเมืองเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งจึงเป็นไปได้ยาก ความรับผิดชอบต่อสังคมยังมีน้อย

6. คนไทยจำนวนมากยังคงยึดถือความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติแบบเก่าๆ กล่าวคือ ยังเชื่อเรื่องผีและปีศาจ มีมนต์ดำและไสยศาสตร์ ใช้สิ่งเหล่านี้เป็นที่พึ่งทางจิตวิญญาณโดยยึดมั่นไว้ โดยเฉพาะในเวลาที่มีปัญหาหรือความเจ็บปวด คนไทยจึงยังมีเหตุผลได้ยาก ผู้ที่รู้จักวิเคราะห์

วิจารณ์ไม่ควรขอรับบริการจากภาครัฐโดยตรงแต่ควรใช้คำร้อง แต่นั่นจะเป็นแบบอนุรักษนิยม ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงเพราะมันนำไปสู่ความไม่มั่นคง

7. ความเฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้นหรือสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง คนไทยโดยทั่วไปจะพอใจในสภาพที่เป็นอยู่ของตนเอง จะยอมรับสภาพที่เสียเปรียบของตนเอง โดยถือว่าตนเองทำบุญมาเพียงแค่นี้เพราะเชื่อในกรรมเก่า จึงไม่กระตือรือร้นชวนชวนย ถือว่าการเมืองเป็นเรื่องของชนชั้นนำ

8. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ร้ายและขาดความไว้วางใจในผู้อื่น คนไทยจำนวนมากขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการแก้ปัญหาหรือการเอาชนะสิ่งแวดล้อมหรือได้รับปฏิบัติด้วยความไม่เป็นธรรม เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะแสวงหาที่พึ่ง ไม่คิดว่าตนเองมีความสามารถแก้ไขได้ โดยหันไปพึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์

9. การรักษาความสงบและการประนีประนอม คนไทยส่วนใหญ่รักสงบ ไม่นิยมความรุนแรงหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง มีความอดทนต่อการเอาเปรียบ ถ่อมตัว เกรงใจผู้อื่น ทำให้คนไทยไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์หรือคัดค้านผู้อื่นหรือผู้มีอำนาจ

2.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

สุจิต บุญบงการ (2558, น. 36-38) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเป็นปรากฏการณ์ที่ประชาชนแสดงออกถึงทางการเมือง สามารถพิจารณาได้จากพฤติกรรมของประชาชน(มิใช่การทำหน้าที่ของนักการเมืองภายใต้บทบาทเชิงสถาบัน) ดังนั้น องค์ประกอบของ “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” มี 4 ประการ อันได้แก่

1. กิจกรรมไม่ใช่ทัศนคติ ความคิด ความรู้สึก และความเชื่อทางการเมือง แต่เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปว่าทัศนคติทางการเมืองมีอิทธิพลต่อรูปแบบหรือการแสดงออกของการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าตัวกิจกรรมเอง

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะใช้กับคนทั่วไป ส่วนนักการเมืองหรือ ผู้นำทางการเมือง ถือเป็นผู้มีบทบาททางการเมือง หรือพฤติกรรมของสถาบันเป็นหลัก

3. เป็นการแสดงออกถึงอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลหรือผู้นำระดับชาติ

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตัดสินใจของผู้นำหรือรัฐบาลแต่อย่างใด แม้ว่าผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีวัตถุประสงค์เพื่อกดดันรัฐบาลก็ตามและบางครั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีไม่มากและไม่สามารถผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลได้ตลอดเวลาและทุก ๆ เรื่อง

สมศดา ผู้พัฒนา และ จุฬารัตน์ วัฒนะ (2556, น. 20) ได้นิยามความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า เป็นการกระทำกิจกรรมการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิทางการเมืองโดยมุ่งหวังให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจเพื่อนำไปสู่ประโยชน์สุขของสาธารณชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้แบ่งได้เป็น 2 แนวทาง ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบทางการ เป็นการทำกิจกรรมการเมืองตามสิทธิที่ระบุไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือตามที่สถาบันทางการเมืองของรัฐกำหนด การมีส่วนร่วมแบบนี้ เช่น การเลือกตั้ง การเสนอตัวลงเลือกตั้ง การลงประชามติ การเดินขบวน การออกกฎหมาย การปฏิบัติ

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมชาติหรือวิถีชีวิตชุมชน เป็นการกระทำกิจกรรม เศรษฐกิจ - สังคม - ชุมชน เพื่อมุ่งหวังให้มีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ ดังนั้น จากความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การที่ประชาชนเข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาล ซึ่งการกระทำนั้นต้องถูกต้องตามกฎหมาย

ศิกัญญา อยู่เมือง และ ณัฐภัทร อยู่เมือง (2562, น. 128-129) กล่าวว่า ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมยึดหลักพื้นฐานว่า “ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนสามารถใช้อำนาจได้เสมอแม้ว่าได้มอบอำนาจให้กับผู้แทนของประชาชนไปใช้ในฐานะที่เป็นตัวแทนก็ตาม แต่ประชาชนก็สามารถเฝ้าดู ตรวจสอบ ควบคุมและแทรกแซงการทำงานที่ของตัวแทนของประชาชนได้เสมอ” ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบ่งออกได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การเรียกอำนาจคืน โดยการถอดถอน/ปลดออกจากตำแหน่ง เป็นการควบคุมการใช้อำนาจของผู้แทนของประชาชนในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองแทนประชาชน ถ้าหากผู้แทนของประชาชนใช้อำนาจในฐานะ “ตัวแทน” มิใช่เป็นไปเพื่อหลักการที่ถูกต้องหรือเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมที่แท้จริงกลับเป็นการใช้อำนาจโดยมิชอบมีการทุจริตหรือกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยสามารถเรียกร้องอำนาจที่ได้มอบไปนั้นคืนกลับมาโดยการถอดถอนและปลดออกจากตำแหน่งได้

2. ข้อเสนอความคิดริเริ่มนี้ทดแทนหรือเสริมหน้าที่ของผู้แทนราษฎรหรือ ประชาชนสามารถเสนอแนะนโยบายได้ ร่างกฎหมายและมาตรการใหม่อาจร่างได้หากผู้แทนราษฎรไม่เสนอหรือไม่สนองความต้องการของประชาชน

3. การประชาพิจารณ์ เป็นการแสดงออกของประชาชน รวมถึงการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของตัวแทนสาธารณะ ในขณะที่สถานีวิทยุหรือผู้บริหารเตรียมที่จะตรากฎหมายหรือกำหนดนโยบายหรือมาตรการใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อชีวิต การดำรงชีวิต หรือสิทธิและ

เสรีภาพของประชาชน ประชาชนในฐานะเจ้าของอธิปไตยสามารถเรียกร้องให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ข้อดีข้อเสีย ก่อนที่จะจัดทำหรือบังคับใช้กฎหมาย นโยบายหรือมาตรการ

4. การแสดงประชามติ ประชาชนสามารถแสดงประชามติได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบาย สำคัญ หรือการออกกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน อย่างมาก เช่น การรับร่างรัฐธรรมนูญ การขึ้นภาษี การสร้างเขื่อนหรือโรงไฟฟ้า เป็นต้น ประชาชน ในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตย สามารถเรียกร้องให้รัฐรับฟังมติของประชาชนเสียก่อนที่จะตรา กฎหมายหรือดำเนินการสำคัญ ๆ โดยการจัดให้มีการลงประชามติเพื่อถามความคิดเห็นของ ประชาชนส่วนใหญ่อันจะเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้าย

สรุป การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการเข้าไปมีส่วนรับผิดชอบบางอย่าง ทั้งด้าน ความรู้ตึกนึกคิด เป็นผู้สนับสนุนและตัดสินใจปัญหาเพื่อให้การดำเนินการในกิจกรรมนั้น

2.2.2 นิยามและความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมือง

McClosky (1968, pp. 252-253) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองคือกิจกรรมสมัครใจใดๆ ที่สมาชิกของสังคมมีส่วนร่วมโดยตรง หรือโดยอ้อม การลงคะแนนเสียงในการกำหนดนโยบายสาธารณะมุ่งเน้นไปที่ข่าว การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเลือกผู้ปกครองประเทศ การบริจาคเพื่อเข้าร่วมการประชุม และการติดต่อสมาชิกสภา ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่กระตือรือร้นสามารถกำหนดได้ โดยการสมัครอย่างเป็นทางการเพื่อเข้าร่วมพรรคการเมือง การเขียนและกล่าวสุนทรพจน์หาเสียง การแข่งขันในฐานะสมาชิกพรรคหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัครใจ เช่น การ จ่ายภาษี การรับราชการทหาร และหน้าที่ตุลาการ

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ (2546, น. 31) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนที่จะแสดงออกซึ่งอำนาจสูงสุดที่ตนมีอยู่ได้ 5 ทาง ดังนี้คือ

1. การออกเสียงเลือกตั้ง (Election) เป็นการแสดงออกซึ่งอำนาจของประชาชน สามารถจะเลือกรัฐบาล คือ ผู้ที่จะดำเนินงานของรัฐ การเลือกตั้งที่ใช้หลักการเสมอภาคให้ ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้งทั่วไปโดยไม่มีข้อจำกัดทางเพศ ทางทรัพย์สินสมบัติ หรือทาง ชาติตระกูลเรียกว่า Universal Suffrage จึงจะถือว่าเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง ในอดีตนั้นการต่อสู้ เพื่อ Universal Suffrage เป็นไปอย่างดุเดือดและขมขื่น กว่าที่คนจนผู้ไม่มีที่ดินหรือสตรีจะมีสิทธิใน การเลือกตั้ง

2. การออกเสียงประชามติ (Referendum) คืออำนาจของประชาชนในการตัดสินใจประเด็น ต่างๆ ของประเทศ ตามคำจำกัดความของตนเอง แนวปฏิบัติส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและ รัฐธรรมนูญ เช่น การนำรัฐธรรมนูญที่เสนอใหม่มาใช้ หรือการแก้ไขรัฐธรรมนูญใดๆ การ

ลงคะแนนเสียงก็ไม่ซับซ้อนแต่อย่างใด ไม่ใช่แค่การลงคะแนนเสียง "ใช่" หรือ "ไม่" เท่านั้น แนวคิดในการลงประชามติก็มาจากการที่สวิตเซอร์แลนด์เน้นไปที่รัฐธรรมนูญ ในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย และประเทศอื่นๆ ให้สิทธิพลเมืองในการลงคะแนนเสียงราวกับว่าพวกเขาสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง

3. ประชาชนมีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย (Initiative) ตามหลักประชาธิปไตยโดยทั่วไปแล้วประชาชนมักจะใช้อำนาจอธิปไตยในการร่างกฎหมายผ่านทางฝ่ายนิติบัญญัติ คือ รัฐสภาแต่ประชาชนก็มีสิทธิที่จะแสดงอำนาจอธิปไตยในการเสนอร่างกฎหมายเองได้ ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. 2540 ก็รับรองสิทธิและอำนาจนี้อย่างแจ่มชัด ในมาตรา 170 บัญญัติไว้ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 50,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายได้ แต่เฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย และแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐเท่านั้น (ทั้งนี้ ต้องมีร่าง พรบ. เสนอมาคด้วย) เป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองมากยิ่งขึ้นกว่าการเลือกตั้งทั่วไปแต่เดิม

4. ประชาชนสามารถตัดสินใจปัญหาสำคัญเกี่ยวกับนโยบายรัฐ โดยการเปิดโหวต ด้วยการลงคะแนนเสียงที่เป็นเรื่องสำคัญระดับชาติ โดยเมื่อรัฐมีปัญหาระดับนโยบายใดๆก็ตามที่ไม่สามารถตัดสินใจเองได้เพราะอาจจะทำให้เกิดผลกระทบอย่างใหญ่หลวงในประเทศ เช่น การที่จะเลิกจำหน่ายบุหรี่หรือการจำหน่ายสุราหรือการเปิดบ่อน Casino อย่างถูกกฎหมาย รัฐจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ ซึ่งการลงคะแนนเสียงก็คือ ใช่ หรือ ไม่

5. ประชาชนสามารถเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่สำคัญของรัฐบาลได้ (Recall) การแสดงออกซึ่งอำนาจอธิปไตยของประชาชนที่สามารถมีสิทธิออกเสียงถอดถอนเจ้าหน้าที่ตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งได้มาโดยการเลือกตั้ง (ไม่ใช่การแต่งตั้ง) เป็นการเน้นย้ำถึงหลักการว่าเมื่อประชาชนเลือกตั้งเข้ามาได้ประชาชนก็สามารถที่จะปลดหรือถอดถอนได้เช่นกันจากความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักวิชาการแต่ละท่านนั้น

โดยสรุปแล้วความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมสมัครใจหลากหลายรูปแบบที่สมาชิกของสังคมการเมืองเลือกที่จะปฏิบัติ จุดประสงค์คือเพื่อมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลทั้งในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ การกระทำใดที่อาจผิดกฎหมายหรือถูกกฎหมายอาจมีความรุนแรงหรืออาจไม่รุนแรง สำเร็จหรือล้มเหลว หรือการกระทำที่มีสติหรือได้รับอิทธิพลจากการปลุกกระดม

2.2.3 รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ถวิลวดี บุรีกุล และ รัชชดี แสงมเหหมัด (2557, น. 54) ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมแบบที่ทำกันทั่วไป (Conventional Political Participation) เป็นการมีส่วนร่วมที่ค่อนข้างเป็นทางการ ผู้มีอำนาจยังคงปิดกั้นการเข้าถึงข้อมูลและไม่ได้ดูแลประชาชนอย่างทั่วถึง

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ไม่ได้ทำกันทั่วไป (Unconventional Political Participation) เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่ไม่เป็นทางการ ไม่เป็นไปตามกฎระเบียบหรือกติกาของสังคมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ขัดต่อกฎหมาย เช่น การเข้าร่วมชุมนุมประท้วง การใช้ความรุนแรง เป็นต้น

ยุทธพร อิศรชัย (2566) ได้จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวคิดประชาธิปไตย อาจจำแนกได้เป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรง (Direct Political Participation) ร่วมในรูปแบบดังกล่าวถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับพลเมืองหรือพลเมืองของประเทศใดๆ พวกเขาจะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ของสังคม เพราะเชื่อว่าทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ของสังคม อย่างไรก็ตาม เมื่อสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้นเนื่องจากมีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นไปได้ที่ทุกคนจะใช้อำนาจในทุกกิจกรรมของรัฐได้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงจะต้องถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจระดับชาติทุกด้าน เช่น การลงประชามติ (referendum) การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน (initiative) การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อม (Indirect Political Participation) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือ การที่ประชาชนได้เลือกผู้แทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนผ่านกระบวนการทางการเมืองที่เรียกว่า “การเลือกตั้ง” ในกรณีระบบการเมืองแบบรัฐสภา เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา และผู้แทนผ่านการเลือกตั้งในรัฐสภาจะไปทำหน้าที่เลือกฝ่ายบริหารอีกชั้นหนึ่ง ในกรณีระบบการเมืองแบบประธานาธิบดี เช่น การเลือกตั้งประธานาธิบดีในฐานะฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยประชาชนสามารถเลือกฝ่ายบริหารได้โดยตรง

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) หรือที่เรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นการนำการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรงและอ้อม รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองและโอกาสสำหรับประชาชนในการมีส่วนร่วมในการเมืองและการปกครอง มีความสำคัญมากขึ้น โดยให้อำนาจประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง และจัดการเรื่องสำคัญที่ส่งผลต่อชีวิตและวิถีชีวิตของผู้นั้น มีอำนาจตรวจสอบและควบคุมงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่เป็นไปได้

รวมทั้งเปิดโอกาสให้ “สถาบันทางการเมือง” ต่างๆ เช่น สื่อมวลชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอิสระ เข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเต็มที่

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ (Deliberative Democracy) เป็นกระบวนการสำคัญของประชาธิปไตยแบบพลเมืองและประชาธิปไตยแบบชุมชนเน้นการแก้ปัญหาที่เกิดจากข้อบกพร่องทางสถาบันของระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทนซึ่งเป็นรูปแบบของสถาบันที่มีข้อจำกัด การมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อมไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่ซับซ้อนได้ อาจมีความแตกต่างอย่างมากระหว่างทั้งสอง แต่หลักการของประชาธิปไตยแบบจงใจไม่สอดคล้องกับประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน เพราะทั้งสองระบบสามารถทำงานร่วมกันได้ ประชาธิปไตยที่รอบคอบจะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านี้หลายประการ ระบบการเมืองแบบตัวแทนที่มีส่วนร่วมของพลเมืองที่ชาญฉลาด (Active citizen) และมีจิตสาธารณะ (Civic life) การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ชัดเจนว่าเป็นการที่ภาครัฐและเอกชนมาร่วมกันวิเคราะห์ สื่อสาร และหารือเพื่อหาแนวคิดในการพัฒนาโยบายที่เหมาะสมกับตนเอง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมประเภทนี้คือกระบวนการที่ผู้คนให้ข้อเสนอแนะและตอบสนองต่อคำร้องขอจากตัวแทนหรือรัฐบาลเพื่อดำเนินการต่อไป

อย่างไรก็ตาม หลักการของประชาธิปไตยแบบจงใจไม่สอดคล้องกับประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน เนื่องจากประชาธิปไตยทั้งสองสามารถอยู่ร่วมกันได้ ประชาธิปไตยแบบจงใจจะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของระบบการเมืองแบบมีตัวแทน โดยการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองที่เป็นพลเมืองตื่นรู้ (Active citizen) และมีจิตสาธารณะรวมหมู่ (Civic life) รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ที่เห็นได้ชัดคือภาครัฐหรือเอกชนมาร่วมกันวิเคราะห์ สื่อสาร และอภิปราย เสนอแนวคิดในการพัฒนา นโยบายที่เหมาะสมสำหรับตนเอง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้คือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับพลเมืองทุกคนในการให้คำแนะนำและตอบสนองต่อคำร้องขอจากตัวแทนหรือรัฐบาลเพื่อการดำเนินการต่อไป

Milbrath & Goel (1977, pp. 12-19) ได้จำแนกรูปแบบและกิจกรรมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมืองไว้โดย แบ่งออกเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. การเลือกตั้งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แยกตัวออกจากกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงและกิจกรรมที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง แต่รวมและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรักชาติซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเคารพชาติ การเสียภาษี การเคารพกฎหมาย

2. การเป็นผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ขอบเขตของกิจกรรม ได้แก่ การมีบทบาทในการรณรงค์หาเสียง บริจาคเงินช่วยเหลือพรรคหรือผู้สมัครชกชนประชาชนไปลงคะแนนเสียง

สนับสนุนพรรคการเมือง พยายามชักจูงประชาชนให้ลงคะแนนเสียงแก่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครที่ตนชอบการลงสมัครรับเลือกตั้งและการร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ของประชาชน

3. การเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน คือการร่วมกันขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาสังคมการทำงานร่วมกันกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับสังคม การเป็นสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นขององค์กรที่มีบทบาทเกี่ยวกับกิจการสาธารณะอื่น ๆ หรือติดต่อกับทางราชการในเรื่องปัญหาสังคม

4. การติดต่อกับทางราชการ การมีส่วนร่วมที่มีผลโดยตรงต่อบุคคลนั้นเอง เช่น การติดต่อหน่วยงานราชการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับภาษีโรงเรียน การวางแผนการสร้างถนน การตรวจสอบความมั่นคงของสังคม เป็นต้น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐบาลในลักษณะดังกล่าวอาจจะไม่ใช่การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความหมายแท้จริง เรียกว่า การมีส่วนร่วมอย่างแคบ

(Parochial Participation)

5. การเป็นผู้ประท้วง การร่วมงานเดินขบวนตามถนนหรือก่อให้เกิดความวุ่นวายเพื่อบังคับให้รัฐแก้ไขปัญหาบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเมืองให้ถูกต้อง การประท้วงอย่างแข็งขัน และเปิดเผยต่อสาธารณะ หากรัฐบาลกระทำผิดแทรกที่ต่อสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมประท้วง การร่วมงานกับกลุ่มประท้วงรัฐบาล การปฏิเสธการยอมรับกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม

6. การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เช่นการส่งจดหมายเพื่อสนับสนุน ผู้นำที่ดำเนินการ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทางการเมือง เพื่อให้ข้อมูลและความรู้ทางการเมืองเป็นแรงบันดาลใจแก่ประชาชนที่ใหญ่ที่สุด การสื่อสารทางการเมืองมักจะต้องมีการศึกษาอย่างมากและมีการจัดเก็บข้อมูลทางการเมืองอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังมีความสนใจทางการเมืองอย่างมาก บุคคลที่รับผิดชอบการสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องการเมืองจะมีการวิจารณ์รัฐบาลมากกว่าบุคลากรที่รับผิดชอบในสายการบริหารหรือผู้รักชาติ และไม่แสดงออกด้วยการจัดกิจกรรมประท้วง

สรุป ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนตามวิถีพลเมืองในระบบประชาธิปไตย หมายถึง การเยาวชนที่มีการมุ่งมั่นทำกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอย่างสร้างสรรค์ โดยเริ่มแรกจากความสมัครใจ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่บรรลุผลหรือไม่ ทั้งครั้งคราวหรือต่อเนื่อง และมีการดำเนินตามกฎหมายอย่างถูกต้อง เพื่อผลลัพธ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ การบริหารงานของรัฐ หรือการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ และแสดงออกผ่านกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเทศไทย ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

- 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง
- 3) การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
- 4) การร่วมชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง
- 5) การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน Social Media

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนประกอบด้วยหลายปัจจัยสำคัญ ทั้งนี้มีดังนี้.

1. ระบบการเมือง

1.1 ระบบประชาธิปไตยเป็นระบบการเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด กล่าวคือ

1) การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองของประชาชน คือ การที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย อำนาจอสูงสุดในการปกครองเป็นของประชาชน

2) การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองโดยประชาชน คือ ประชาชนเป็นผู้กำหนดผู้ปกครอง ผู้ปกครองเป็นตัวแทนที่ได้รับมอบฉันทะจากประชาชนให้เข้ามาทำหน้าที่ในการปกครอง

3) การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองเพื่อประชาชน คือ การที่ผู้แทนประชาชนที่ได้รับมอบฉันทะให้เข้ามาทำหน้าที่ปกครองจะต้องใช้อำนาจปกครองกระทำการบริหารเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย กำหนดให้ประชาชนมีเสรีภาพในทางการเมือง ได้แก่ การใช้สิทธิในการกำหนดผู้ปกครอง การวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง การผลักดันการตัดสินใจทางการเมืองของรัฐบาล และการชุมนุมเคลื่อนไหวทั้งการคัดค้านหรือสนับสนุนการตัดสินใจของรัฐบาล การเผยแพร่ข้อมูลความคิดความเห็นต่าง ๆ ทางการเมือง เป็นต้น

1.2 ระบบเผด็จการอำนาจนิยม เป็นระบบการเมืองที่กีดกัน หรือปิดโอกาสการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเพราะอำนาจเด็ดขาดมีแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งมีลักษณะการปกครองดังนี้

1) อำนาจการปกครองทั้งหมดเป็นของผู้ปกครอง อาจเรียกว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของผู้ปกครอง

2) ประชาชนถูกตัดขาดออกจากการมีส่วนร่วมทางการเมือง ถ้าหากมีก็เกิดขึ้นเฉพาะเป็นคำสั่งของผู้ปกครองให้เพื่อสนับสนุนเจตนารมณ์ของผู้ปกครองเท่านั้น

3) ประชาชนถูกปลูกฝังให้เชื่อว่าประชาชนที่ดีจะต้องเชื่อฟังยอมรับ และปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ผู้ปกครองกำหนด

2. วัฒนธรรมทางการเมือง

ลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เป็นกระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยความศรัทธาและเชื่อมั่นในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย ต้องทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและความมุ่งมั่นอย่างจริงจังของผู้นำทางการเมือง และการเรียกร้องอย่างแข็งขันจากประชาชนอย่างกว้างขวาง หากปราศจากปัจจัยดังกล่าว การเสริมสร้างให้ประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยคงต้องอาศัยเวลาที่ยาวนาน ดังนั้น วัฒนธรรมทางการเมือง การพัฒนาทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ที่ไม่อาจทิ้งส่วนใดส่วนหนึ่งได้

3. โครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจ

ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเช่น ระดับการศึกษาของประชาชนมีผลต่อลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองของคนในสังคมนั้น โดยศึกษาทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีความรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ของตนที่มีอยู่ในการทำงานต่อระบบการเมืองอย่างมีความสำคัญมากขึ้นอีกทั้ง สภาพคล่องของเศรษฐกิจก็เป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน รายได้ที่น้อยและสภาพทางเศรษฐกิจที่ยากจนทำให้ไม่สามารถมุ่งมั่นในเรื่องการเมือง เนื่องจากต้องให้ความสำคัญกับปัญหาในชีวิตประจำวัน ในขณะที่ผู้ที่มีทรัพยากรทางการเงินมั่งคั่งจะมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ เดวิส เอฟ รูท และแฟรงค์ แอล วิลสัน ยังได้เสนอว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทางการเมืองของปัจเจกบุคคลมีอยู่ 3 ประการ(โกมินทร์ กุลเวชกิจ, 2549, น. 38) คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) ได้แก่ ทักษะคติ (Attitudes) ความเชื่อ(Beliefs) และลักษณะบุคลิกส่วนบุคคล (Personality Traits) เช่น ความรู้สึกมีสมรรถนะส่วนบุคคล(Sense of Personal Efficacy) ทักษะคติทางการเมือง การรับรู้หน้าที่ของพลเมือง (Civic Duties)

2. สภาพการณ์ทางการเมือง (Political Setting) รวมถึงการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสารมวลชน (Mass Media) หรือการติดต่อส่วนบุคคล โครงสร้างของพรรคการเมือง การจัดการของกลุ่มการเมือง เป็นต้น

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socioeconomic Factors)

ส่วนปัจจัยที่เป็นตัวแปรของการมีส่วนร่วมทางการเมือง (McClosky, 1968, pp. 256-262) ถูกกำหนดไว้ 3 ตัวแปรด้วยกัน คือ

1. ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางสังคม (The Social Environment) เช่น ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ อายุ เชื้อชาติ เพศ ศาสนา และถิ่นที่อยู่อาศัย

2. ตัวแปรทางด้านจิตวิทยา (Psychological Variables) เช่น แรงจูงใจ ลักษณะบุคลิกภาพ และความต้องการ เป็นต้น

3. ตัวแปรทางด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง (The Political Environment) เช่น ระบบการเมือง เหตุการณ์บ้านเมือง ลักษณะการรณรงค์หาเสียงและประเด็นทางการเมืองต่าง ๆ

ตัวแปรทั้ง 3 นี้ใกล้เคียงกันกับการแบ่งตามแนวคิดของ คอนเวย์ ที่ได้แบ่งตัวแปรหรือแนวคิดที่มีผล มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสหรัฐอเมริกาไว้ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ เชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อย

2. ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยม การได้มาซึ่งแนวคิด (Orientation) ทางการเมือง บุคลิกภาพและการแปลกแยกและการปรับตัวให้ลงรอยกัน (Alienation and conformity)

3. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ซึ่งได้แก่วัฒนธรรมทางการเมือง ระบบพรรคการเมือง การเคลื่อนไหวทางการเมือง วาระทางนโยบายและการรณรงค์ทางการเมือง สื่อมวลชน และองค์กร

4. โครงสร้างทางกฎหมาย ซึ่งรวมการทำบัญชีรายชื่อและกฎหมายเลือกตั้ง กระบวนการในการเลือกตั้ง รวมทั้งโอกาสในรูปแบบอื่น ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.4 ความรู้เกี่ยวกับการเมืองของเยาวชน

2.4.1 แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

2.4.1.1 ความหมายของความรู้

Meredith (1966, p. 10) กล่าวถึงองค์ประกอบของความรู้ไว้ 2 ประการคือ ความเข้าใจ (Understanding) และการคงอยู่ (Retaining) เพราะความรู้หมายถึงความสามารถจดจำได้ในบางสิ่งบางอย่างที่เคยเข้าใจมาแล้ว Bloom et al. (1971, p. 271) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นวิธีการที่ระลึกบางอย่างวิธีการและกระบวนการต่างๆหรือโครงสร้าง วัตถุประสงค์สำหรับความรู้มีการเชื่อมโยงกับจิตวิทยาในหน่วยความจำที่เชื่อมต่อการจัดเรียงใหม่ Good (1973, p. 325 อ้างถึงใน วายุ คงธนจรส, 2552, น. 6) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง

(Fact) ความจริง (Truth) หลักเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมจากประสบการณ์ ใพบาลหวังพานิช (2546, น. 96) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้หมายถึงข้อมูลที่เป็นจริงหรือรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่ผ่านมาซึ่งถูกสะสมและถ่ายทอดต่อกันไป โดยทั้งนี้สามารถเป็นข้อมูลที่มาจากประสบการณ์ส่วนตัวหรือการศึกษาวิจัยทางการเรียน หรือการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน

ราชบัณฑิตยสถาน, (2546, น. 232) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้ คือ สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์รวมถึงความสามารถทางปฏิบัติและทักษะในการเข้าใจและพูดถึงข้อมูลที่ได้รับมาจากประสบการณ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงสิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน และการฟัง และการสารสนเทศที่ได้รับมาจากการคิดหรือการปฏิบัติ

ศศิพรธณ โจรนหัดดิน (2546, น. 16) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้หมายถึงการระลึกได้ของเรื่องราวต่างๆ ที่บุคคลเคยมีประสบการณ์มาแล้ว มีพฤติกรรมคือ จำเรื่องราวนั้นได้ และระลึกเรื่องราวนั้นออก เป็นการแสดงออกของสมรรถภาพสมอง ด้านความจำ และวัดความรู้ได้โดยวิธีให้ระลึกออกมาเป็นหลัก

อนุสรณ์ กาลดิษฐ์ (2548, น. 48) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้หมายถึงการรู้เรื่องราวข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้สะสมไว้ และแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่สะสมหรือจำได้ออกมาให้ปรากฏ ให้สังเกตได้และสามารถวัดได้

นิตยา วิมลศักดิ์ (2548, น. 26) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่าความรู้หมายถึงข้อเท็จจริงกฎเกณฑ์ คำจำกัดความ และโครงที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า หรือการสังเกตและแสดงออกมาเป็นวิธีการแก้ปัญหาได้

ประทีป ดวงแก้ว, (2548, น. 8) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่าความรู้หมายถึง ข้อเท็จจริงกฎเกณฑ์ เรื่องราวต่าง ๆ และประสบการณ์ที่ได้จากการค้นคว้า

2.4.1.2 ระดับของความรู้

Bloom et al. (1971, p. 65) ได้แบ่งพฤติกรรมทางด้านความรู้หรือความสามารถทางด้านสติปัญญา เป็น 6 ระดับ โดยเรียงจากพฤติกรรมชั้นง่ายไปสู่พฤติกรรมชั้นยาก ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติ

2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้บุคคลสามารถครุ่นคิดถึงสิ่งนั้น และสามารถใช้นิทัศน์ (concept) เพื่อจัดกับกับสิ่งนั้นได้อย่างเพียงพอ

3. การนำไปใช้ (Application) เป็นการนำสิ่งที่เรียนมาปฏิบัติ หรือการนำข้อมูลที่ได้เรียนมาประยุกต์ใน สถานการณ์ต่าง ๆ

4. การวิเคราะห์ (analysis) เป็นกระบวนการย่อยหัวข้อที่ซับซ้อนหรือมีมากมาย ให้เป็นส่วนที่ย่อยลงเพื่อจะสามารถเข้าใจประเด็นดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้น

5. การสังเคราะห์ (synthesis) เป็นกระบวนการที่มีการรวมกันของปัจจัยต่าง ๆ ตั้งแต่สองปัจจัยขึ้นไป ที่อาจประกอบด้วยบุคคล สัตว์ สิ่งของ และเหตุการณ์ ที่มีอยู่ในรูปของแนวคิด เพื่อสร้างสิ่งใหม่หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ซึ่งเหมือนกันกับกระบวนการขบวนการบูรณาการที่เกิดขึ้น

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็น การนำผลลัพธ์ของการเรียนรู้มาเทียบกับเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อให้ทราบว่ามีความห่างชั้นของระดับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่ต้องการ

2.4.1.3 ประเภทของความรู้

Bloom et al. (1971, อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, น. 41-43) ได้เรียงลำดับจากความซับซ้อนที่มีจำนวนน้อยที่สุดไปหาความซับซ้อนที่มีจำนวนซับซ้อนมากที่สุด เรียงลำดับได้ดังนี้

1. ความรู้ด้านเนื้อหา (Knowledge of Specifics)คือ สารระ, ข้อมูล, แนวคิด, หลักการที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาการในหลักสูตรที่ต้องการที่จะถ่ายทอดไปยังผู้เรียน เช่น คณิตศาสตร์, ภาษาไทย, วิทยาศาสตร์ หรือวิชาอื่น ๆ ตามแต่ผู้สอนต้องการ แบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ

1.1 ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และนิยาม (Knowledge of Terminology)ความรู้ความจำด้านนี้เป็นสัญลักษณ์ ศัพท์ นิยาม ที่ตกลงกันไว้เพื่อใช้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อให้เป็นความหมายที่สะดวก

1.2 ความรู้เกี่ยวกับความจริง (Knowledge of Facts) เป็นความสามารถในการจดจำสิ่งที่เป็นความจริงที่เรียนรู้มาความจริงในที่นี้เป็นลักษณะ วันที่ เดือน ปี สถานที่ บุคคลเหตุการณ์ ฯลฯ ที่เกิดขึ้นเป็นจริงมาแล้ว

2. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินในเนื้อหา (Knowledge of Ways and Means of Dealing with Specifics) ความสามารถด้านนี้เป็นความจำในด้านวิธีการจัดระบบ จัดการศึกษา พิจารณาวิพากษ์ พิจารณ์รวมทั้งวิธีการแสวงหาความรู้และลำดับขั้นของเวลา แบ่งย่อยออกเป็นดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบประเพณี (Knowledge of Conventions)เป็นความสามารถในการจดจำประเพณี วัฒนธรรม ธรรมเนียม หรือการกระทำที่เป็นนิสัยยึดถือในสังคม หรือในเนื้อหาวิชานั้น ๆ

2.2 ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและลำดับชั้น (Knowledge of Trends and Sequences) เป็นความสามารถในการจำเพื่อหาส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางแนวโน้ม และลำดับชั้นตอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภท (Knowledge of Classifications and Categories) เป็นความจำในเรื่องจัดประเภท กลุ่มชุดของความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนรู้อยู่แล้ว

2.4 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ (Knowledge of Criteria) หมายถึง ความจำเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเกิดหลักการ มโนภาพ ความคิดเห็น และอื่น ๆ

2.5 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ (Knowledge of Methodology) เป็นลักษณะการจำวิธีการในการค้นหาความรู้ จำเทคนิค และกระบวนการต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาแล้ว

3. ความรู้เกี่ยวกับความคิดรวบยอด (Knowledge of the Universals and Abstractions in a Field) ความจำแบบนี้เป็นความจำขั้นสูงขึ้นไป แบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ

3.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาและขยายนัยทั่วไป (Knowledge of Principles and Generalizations) เมื่อสอนหลักวิชาและการขยายนัยทั่วไปในหลักวิชานั้น ๆ แล้วจุดประสงค์นี้ต้องการจะให้จำสิ่งนั้น ๆ ให้ได้

3.2 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of Theories and Structures) ระดับนี้จุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำทฤษฎี และ โครงสร้างของสิ่งที่เรียนมาแล้วให้ได้

2.4.1.4 การวัดความรู้

การวัดความรู้ เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้มีหลายชนิดซึ่งแต่ละชนิดที่เหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่นิยมกัน โดยทั่วไป คือ การวัดหรือข้อสอบ (ไพศาล หวังพานิช, 2546, น. 100) แบบวัดหรือทดสอบ (Test) ถือว่าเป็นสิ่งเร้าที่นำไปให้ผู้ถูกสอบให้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นหรือสามารถนับจำนวนปริมาณได้ เพื่อนำไปแทนอันดับหรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น รูปแบบของข้อสอบมีอยู่ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการสอบ โดยการโต้ตอบด้วยวาจาโดยตรงหรือคำพูดระหว่างผู้ที่ทำการทดสอบกับผู้ถูกทดสอบโดยตรง เรียกว่าการสัมภาษณ์

2. ข้อสอบข้อเขียนแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

2.1 แบบความเรียง เป็นแบบที่ต้องการให้ผู้ตอบ อธิบาย บรรยาย ประพันธ์ หรือวิจารณ์เรื่องราวที่เกี่ยวกับความรู้สึคนั้น

2.2 แบบจำกัดความ เป็นข้อสอบที่ให้ผู้ตอบพิจารณาเปรียบเทียบตัดสินข้อความหรือรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 4 แบบ คือ แบบถูก-ผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่และแบบเลือกตอบ

3. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ได้ต้องการให้ผู้สอบตอบสนองออกมาเป็นคำพูดหรือเขียนเครื่องหมายใด ๆ แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง มักเป็นข้อสอบในเนื้อหาวิชาที่ต้องการให้ปฏิบัติจริง

สรุป ความรู้ หมายถึง การรับรู้เรื่องราวหรือข้อเท็จจริงของเยาวชน และได้แสดงออกเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่สั่งสมเอาไว้ หรือจดจำได้ออกมาให้เห็นให้สังเกตได้และสามารถวัดผลได้ซึ่งกระบวนการทำให้เกิดการเรียนรู้นั้นเกิดจากการกล่อมเกลา

2.4.1.5 ความรู้เกี่ยวกับการเมืองของพลเมือง

มาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2566) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มาตรฐานตัวชี้วัดที่ มาตรฐาน ส. 2.1. เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ที่เป็นพลเมืองดี ทำค่านิยมที่ดีงาม และรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยให้สังคมไทยและสังคมโลกมีความสุขและมาตรฐาน ส. 2.2 เข้าใจระบบการเมืองและการปกครองในสังคมปัจจุบัน ต้องยึดมั่นศรัทธาและธำรงรักษาไว้ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ดีควรมีคนที่เข้าใจถึงความแตกต่างและมีความเอื้อเฟื้อกัน เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสังคมในยุคสมัยปัจจุบัน ความรู้ลึกของตนเองและผู้อื่น ความอดทนในการยอมรับความแตกต่าง และการนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้เราเป็นพลเมืองดีในสังคมและโลก เรียนรู้เกี่ยวกับสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อปรับตัวตามสภาพแวดล้อม และมีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมโดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 แก้ไขเพิ่มเติม, 2566, น. 114-155)

1) ศาสนา ศิลธรรม และจริยธรรมเป็นแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับศาสนา และจริยธรรม ศิลธรรม ซึ่งเป็นหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่นับถือคือการนำหลักธรรมและคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และความสุขร่วมกันอย่างสันติสุข การใช้ชีวิตอย่างดี มีความพยายามในการพัฒนาตนเองเป็นสิ่งที่ขอดีเยี่ยม และมีบทบาทที่สำคัญในการสร้างความเจริญพันธุ์ของมนุษยชาติและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ที่สุด

2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองปกครองในสังคมปัจจุบันเป็นระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งมีความสำคัญในการเป็นพลเมืองดี และ

มีความหลากหลายในเรื่องวัฒนธรรม ค่านิยม และความเชื่อ ในการเสรีภาพและสันติสุขใน
สังคมไทยและสังคมโลก

3) เศรษฐศาสตร์ การผลิต การกระจายการจัดการและการบริโภคสินค้าและบริการ การ
บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และการใช้
ทรัพยากรของเศรษฐกิจอย่างเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

4) ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการสรุปความสัมพันธ์ของ
เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการของมนุษยชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึง
ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต รวมถึงบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงต่าง
ๆ ในอดีต และความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย และแหล่งอารยธรรมที่
สำคัญของโลก

5) ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
และสภาพอากาศในประเทศไทยและทั่วโลกเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง
สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในธรรมชาติ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมธรรมชาติ
และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ช่วยในกระบวนการนี้โดยการ
นำเสนอข้อมูลทางภูมิสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ประกอบด้วย

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ที่เป็นพลเมืองดี ทำค่านิยมที่ดีงาม และรักษา
ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ให้สังคมไทยและสังคมโลกมีความสุขและมาตรฐาน

1.การวิเคราะห์และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ
และสังคมโลก

2.การวิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการ
เปลี่ยนแปลงทางสังคม

3.การปฏิบัติตนและสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ
และสังคมโลก

4.การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา

5.การวิเคราะห์ความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
และการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองและการปกครองในสังคมปัจจุบัน ต้องยึดมั่นศรัทธา
และธำรงรักษาไว้ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1. วิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข
2. เสนอแนวทางทางการเมืองการปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจ และการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ
3. วิเคราะห์ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

สรุป ความรู้เกี่ยวกับการเมืองของพลเมือง คือ ความรู้ทางการเมืองในรายวิชาสังคมศึกษา พื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2566) โดยการวิจัยครั้งนี้ได้นำมาตรฐานตัวชี้วัดที่มาตรฐาน ส. 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุขและมาตรฐาน ส. 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในการวิเคราะห์ จัดทำเครื่องมือในการวัดความรู้ทางการเมืองของเยาวชนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

จันทรา กมลโรจน์ (2560) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน และ 3) รวบรวมข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ประกอบด้วย ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 374 คนและใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 95 สถิติในการ

วิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และกรณีพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏผลดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการติดตามรับฟังหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย 2 ด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง รองลงมาคือด้านการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อส่วนรวมผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์ทางการเมืองที่แตกต่างกันที่ระดับสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้ ควรเป็นการประชาสัมพันธ์เชิญชวนรณรงค์การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่งเสริมให้มีการรับรู้ข่าวสารจากทางราชการได้สะดวก สนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน และเปิดเผยข้อมูลในการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ

ธนกร ไส โสภ (2560) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดังกล่าว และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดังกล่าว อีกทั้งยังได้ศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดังกล่าวด้วย กลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยทั้งหมดจำนวน 358 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) โดยมีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ .82แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีระดับปานกลาง ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่มี

ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนภิบาล อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้ประท้วงมี 2 ข้อเสนอแนะ คือ ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นเพื่อเป็นช่องทางในการแสดงออกถึงความต้องการของกลุ่มประชาชน ทั้งการจัดประชาคมหรือโครงการองค์การบริหารส่วนตำบลเคลื่อนที่เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและพบปะกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

อัครวินต์ วรรณะศิลป์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร และจำแนกตามลักษณะของประชากรศาสตร์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นไปตามที่ระบุในการสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย 1) จากการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมมากเป็นอย่างมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.49) โดยด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย = 4.63) ซึ่งมีระดับสูงที่สุด ส่วนประเด็นที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือด้านการลงสมัครรับเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย = 2.13) ซึ่งมีระดับน้อยที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่า ประชาชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ที่มีคุณสมบัติต่างกัน เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และอาชีพ มีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมเชาว์ ภูพลพันธ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จากกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 376 คน ที่ถูกคัดเลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีค่าอำนาจการจำแนกระหว่าง 0.71-0.92 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .98วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1)ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.67 S.D. =0.79) โดยรวมโดยจะพบว่า ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองคิดอันดับเป็นระดับมาก และด้านการชุมนุม เคลื่อนไหวทางการเมือง และด้านการจัดตั้งและการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ได้อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ 2)ผลการศึกษาเปรียบเทียบเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามเขตเลือกตั้งพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนเพศ และการศึกษา และพบว่าไม่มีความแตกต่างกันเมื่อพูดถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์)ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปได้ดังนี้ ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการแสดงออกทางประชาธิปไตย โดยการชุมนุมประท้วงเมื่อเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรืออาจเสนอตัวเข้ารับการสมัครเลือกตั้งเป็นตัวแทนทั้งในระดับท้องถิ่น หมู่บ้าน หรือชุมชนเพื่อเป็นตัวแทนในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน และประสานงานกับกลุ่มการเมืองและนักการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชุมชน ต้องการประสานงานเพื่อพูดคุยและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน รวมถึงการตรวจสอบการบริหารงานของหน่วยงานราชการจากประชาชนหรือผู้นำชุมชนเองด้วยความเข้มแข็ง และกล้าหาญ

สุภาวดี ดาดง (2557) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อทำการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ตามลักษณะของบุคคลและการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 381 คนในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rate Scale)แบ่งส่วนออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง, ด้านการใช้สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง, ด้านการแสดงความ

สนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง, และด้านการมีบทบาทและมีอิทธิพลทางการเมือง มีค่าความเชื่อถือสำหรับแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .95 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .29 ถึง .82 โดยใช้สถิติเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลนี้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้ F – test และ t – test ชนิด Independent Samplings

ผลการวิจัยพบว่า 1)ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้องอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งทางด้านต่าง ๆ 2)การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยแยกตามเพศพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน 3)การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยแยกตามอายุ อาชีพ และระดับการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกัน 4)การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยแยกตามรายได้ ต่อเดือนและข้อมูลพื้นที่พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

เพื่อส่งเสริมแนวทางการพัฒนาทางการเมืองในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จึงควรเสนอแนวคิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในหลายด้าน เช่น การร่วมเดินขบวนหาเสียงเลือกตั้ง การเข้าร่วมการพูดคุยด้านการเมือง และการสนับสนุนผู้บุคคลและพรรคการเมืองที่ประชาชนเชื่อมั่น โดยการเสนอแนวคิดนโยบายต่อนักการเมืองและผู้นำทางการเมือง และการเข้าร่วมประชาสัมพันธหาเสียงผู้สมัครรับการเลือกตั้ง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัด ผู้ว่าการอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล และการศึกษาพิจารณาประวัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ก่อนที่จะตัดสินใจเลือก เพื่อสนับสนุนผู้สมัครและพรรคการเมืองที่ใกล้ชิดกับความคาดหวังของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง ด้วยลักษณะงานที่มีความเป็นอาชีพและมีความรู้ด้านการเมืองอย่างเหมาะสม

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Bari (2005, pp. 3-5) ได้จัดทำรายงานชื่อ “Women’s political participation: Issues and challenges” ให้แก่ Division for the advancement of women (DAW), United Nations ซึ่ง Bari ได้เสนอปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไว้ ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านอุดมการณ์ สังคมที่มีอุดมการณ์ว่าชายเป็นใหญ่ สตรีจะมีโอกาสมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยเพราะสตรีจะถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ ทำหน้าที่การเป็นแม่และภรรยา ส่วนกิจการการเมืองซึ่งเป็นเรื่องนอกบ้านควรเป็นภารกิจของชาย 2) ปัจจัยการเมือง สังคมที่ให้คำนิยามการเมืองเฉพาะแบบทางการเมือง คือการเมือง เป็นกิจกรรมของสถาบันการเมืองสังคมนั้นสตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อย

ตรงกันข้ามหากสังคมโดยยอมรับว่าการเมืองมีทั้งแบบทางการ และแบบไม่เป็นทางการ หรือแบบ
 ธรรมชาติ สตรีจะมีโอกาสเข้าร่วมการเมืองก่อนข้างสูง สังคมใดระบอบการเมืองที่เป็น
 ประชาธิปไตยสูง สตรีก็มีโอกาสเข้าร่วมทางการเมืองสูงตามไปด้วยเช่นกัน 3) ปัจจัยทางสังคม
 วัฒนธรรมความเชื่ออย่างมั่นคงของคนในสังคมจนกลายเป็น วัฒนธรรมความเชื่อของสังคมย่อมมี
 ผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีสังคม ที่ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว โอกาส
 ที่สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันการมีส่วนร่วม
 ทางการเมืองก็แตกต่างกันด้วย บทบาทสตรีที่ต้องรับผิดชอบงานในครอบครัว และดูแลบุตรเป็นปัจจัย
 สังคมที่ทำให้สตรีไม่มีเวลาพอ ที่จะทำงานด้านการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีจึง
 ย่อมน้อยกว่าผู้ชาย 4) ปัจจัยเศรษฐกิจ การทำงานภาคการเมืองจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายสูง หากสตรีไม่
 มีต้นทุนทางทุนทรัพย์เพียงพอ โอกาสที่สตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย 5) ปัจจัยต้นทุน
 ทางสังคม และต้นทุนทางการเมืองสตรีที่ไม่ได้ทำงานภาคสังคมสตรีที่ไม่ได้แสดงบทบาทพัฒนา
 ชุมชนให้ชาวบ้านในชุมชนนั้นเห็นผลงาน หรือเห็นความสามารถของสตรีเอง สตรีนั้นย่อมมีต้นทุน
 ทางสังคมและการเมืองต่ำการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีทักษะทางการเมือง มีทุน
 ทรัพย์มีการศึกษา ได้รับการฝึกฝนอบรมและสามารถเข้าถึง ข้อมูลปัจจุบันทันเหตุการณ์ สตรีนั้น
 ย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงเช่นกัน

Vago (1980, pp. 33-62) ได้จัดทำงานวิจัยชื่อ *The sound pattern of Hungarian* ให้แก่
 Georgetown University Press โดยได้สรุปผลว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสำคัญต่อการ
 พัฒนาประชาธิปไตย กล่าวคือทำให้ ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองได้มีโอกาสทราบความต้องการ
 ของกันและกันอย่างแท้จริงในการที่จะทำให้การ ดำเนินนโยบายของรัฐสามารถตอบสนองต่อผู้เป็น
 เจ้าของประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดย สังคมมีการเปลี่ยนแปลงและมี
 วิวัฒนาการในทุก ๆ ด้าน มีองค์ประกอบเป็นสถาบันหลักคือสถาบันครอบครัว สถาบันการเมือง
 การปกครอง สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนา โดยทุกสถาบันจะมีการ
 เปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้ง รวมถึงสถาบันการเมืองก็เช่นกัน จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

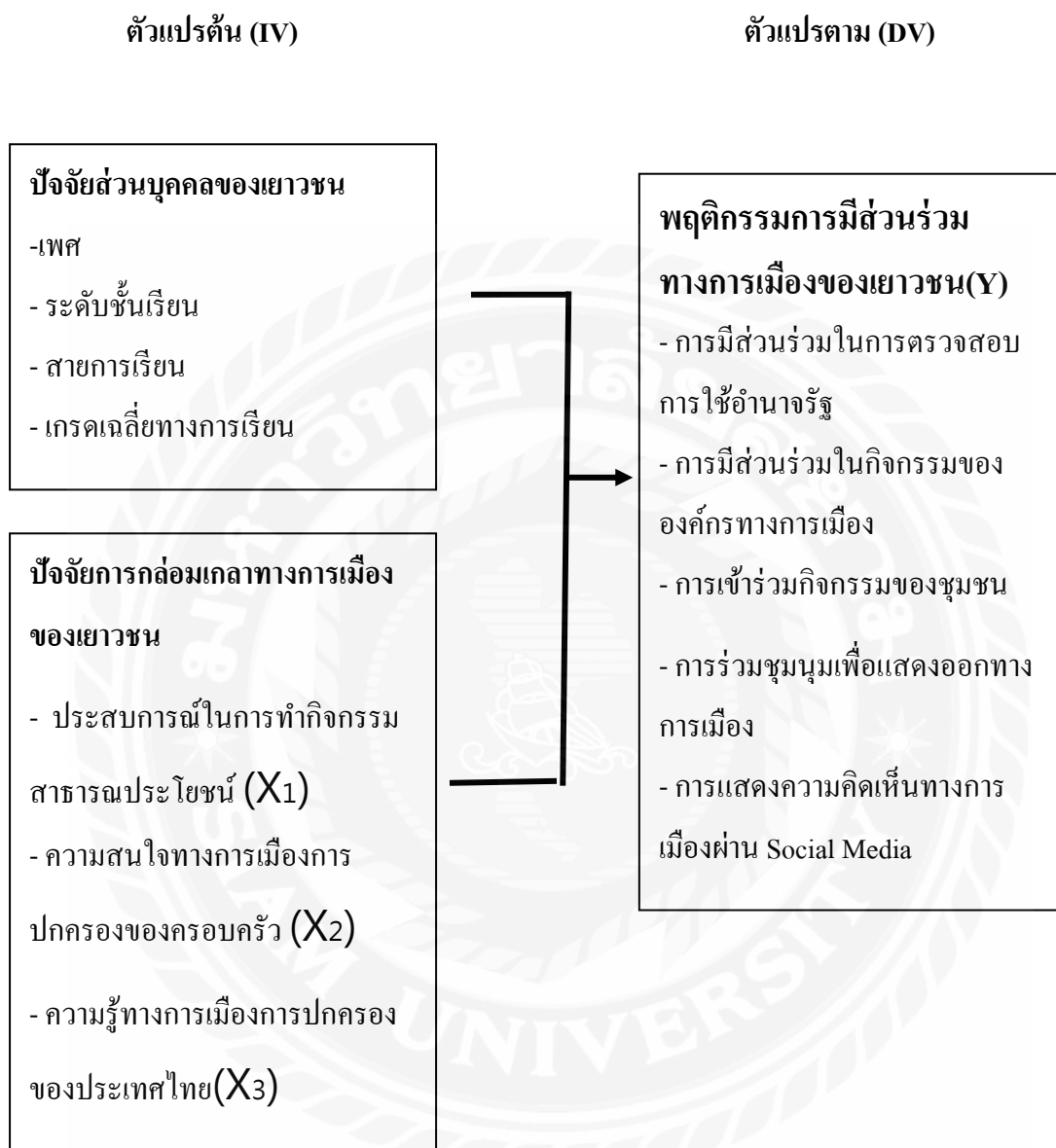
Lipset (1960 อ้างถึงใน สุทธิมาศ แปลงศรี, 2565, น.106) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพล
 ต่อความสนใจข่าวสารทางการเมืองมากกล่าวคือ คนที่มีการศึกษาสูงไม่ว่าจะมีอาชีพหรือฐานะทาง
 เศรษฐกิจอย่างไร จะมีความสนใจในข่าวสารทางการเมืองในระดับที่ไม่แตกต่างกัน สำหรับบุคคลที่
 มีการศึกษต่ำการมีอาชีพที่ได้รับการยกย่องหรือมีเกียรติ หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะทำให้บุคคล
 นั้นเพิ่มความสนใจในการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมี
 ส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการมี

ส่วนร่วมทางการเมืองไทยและส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะทำการศึกษาวิจัยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1) เพศ 2) ระดับชั้นเรียน 3) สายการเรียน 4) เกรดเฉลี่ยในการเรียน 5) การทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของเยาวชน 6) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว 7) ความรู้ทางการเมือง โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2566) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มาตรฐานตัวชี้วัดที่ มาตรฐาน ส. 2.1. เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่เป็นพลเมืองดี ทำค่านิยมที่ดีงาม และรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ให้สังคมไทยและสังคมโลกมีความสุขและมาตรฐาน ส. 2.2 เข้าใจระบบการเมืองและการปกครองในสังคมปัจจุบัน ต้องยึดมั่นศรัทธาและธำรงรักษาไว้ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นำมาใช้ในการกำหนดตัวแปรต้น ส่วนในด้านตัวแปรตามนั้นผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ และได้สรุปรูปแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาใช้เป็นกรอบของการวิจัยครั้งนี้ โดยจัดแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง 3) การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน 4) การร่วมชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง 5) การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน Social Media

2.6 กรอบแนวคิดงานวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในข้างต้น ทำให้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนกรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา ได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.6.1 สมมุติฐาน

1. สมมุติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน สายการเรียน และเกรดเฉลี่ยทางการเรียนแตกต่างกัน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนแตกต่างกัน

2. สมมุติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองของนักเรียน ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ความรู้ทางการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน
กรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการ
มีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ
พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา และ 3) เพื่อพัฒนา
ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมือง
พังงา จังหวัดพังงา โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
ด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา
ข้อมูลจากเอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองการปกครองขั้นตอนที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการการ
สร้างเครื่องมือวิจัยขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น
ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลวิจัยที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบาย
คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และสถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยขั้นตอนที่ 5
เขียนผลการวิจัยเป็นเล่มสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายนและโรงเรียน
สตรีพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จำนวน 2,117 คน

3.2.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน
ดีบุกพังงาวิทยายนและโรงเรียนสตรีพังงา จำนวน 306 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการ
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) และได้มาจากการสุ่มแบบ
โควตา (Quota Sampling) ระดับชั้นละเท่า ๆ กัน จำนวนระดับชั้นละ 102 คน รวมเยาวชนที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างทั้งสิ้น 306 คน โดยผู้ศึกษาใช้วิธีศึกษาแบบเจาะจง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากเยาวชน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนคิงพังกาวิทยายนและ โรงเรียนสตรีพังกา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม 306 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งผู้ศึกษาสร้างแบบสอบถามโดยอาศัยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นจากการประยุกต์ใช้ตามแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดย เครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaires)

เครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม 1) เพศ 2) ระดับชั้นเรียน 3) สายการเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) 4) แบบสอบถามเกรดเฉลี่ยทางการเรียนของเยาวชนซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบผู้วิจัยใช้มาตรวัดความถี่แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับตามผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของเยาวชน ดังต่อไปนี้

เกรดเฉลี่ยสะสมของเยาวชนตั้งแต่ระดับ 3.00 – 4.00 หมายถึง เกรดเฉลี่ยทางการเรียนระดับสูง ค่าความถี่ 3

เกรดเฉลี่ยสะสมของเยาวชนตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99 หมายถึง เกรดเฉลี่ยทางการเรียนระดับปานกลาง ค่าความถี่ 2 คะแนน

เกรดเฉลี่ยสะสมของเยาวชนต่ำกว่าระดับ 2.50 หมายถึง เกรดเฉลี่ยทางการเรียนระดับต่ำ ค่าความถี่ 1 คะแนน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของเยาวชนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวเยาวชนซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ มีคำถามจำนวน 5 ข้อ โดยใช้มาตรวัดความถี่แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ ทำอยู่เป็นประจำ ทำบางครั้งและไม่ทำเลย โดยมีความหมายและคิดคะแนนดังนี้ ดังนี้

3 คะแนน เป็นประจำ

2 คะแนน เป็นบางครั้ง

1 คะแนน ไม่ทำเลย

การแปลผลการ วิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การแปลผล โดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งอยู่ระหว่าง 1 – 3 คะแนน และแบ่งเกรดเฉลี่ยเป็น 3 ระดับโดยคำนวณช่วงคะแนนพิสัย จากสูตร (บุญใจ ศรีสถิตนรากุล, 2553, น. 304-305)

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{3}$$

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{3 - 1}{3} = 0.67$$

ซึ่งสามารถแปลผลคะแนนประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของเยาวชน และความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวเยาวชน ได้ดังนี้

2.34 - 3.00 หมายถึง ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของเยาวชนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวเยาวชนอยู่ในระดับ มาก

1.67 - 2.33 หมายถึง ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของเยาวชนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวเยาวชนอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.00 - 1.66 หมายถึง ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของเยาวชนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวเยาวชนอยู่ในระดับ ต่ำ

ส่วนที่ 3 แบบวัดความรู้ทางการเมืองของเยาวชน ลักษณะของแบบวัดความรู้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ วิธีให้คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

ข้อคำถามให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน

เยาวชนตอบถูกในแต่ละข้อได้ข้อละ 1 คะแนน

เยาวชนตอบผิดในข้อใดข้อหนึ่งได้ 0 คะแนน

เยาวชนตอบถูก 7 - 10 ข้อ หมายถึง เยาวชนมีความรู้ทางการเมืองไทยระดับมาก

เยาวชนตอบถูก 4 - 6 ข้อ หมายถึง เยาวชนมีความรู้ทางการเมืองไทยระดับปานกลาง

เยาวชนตอบถูก 0 - 3 ข้อ หมายถึง เยาวชนมีความรู้ทางการเมืองไทยระดับต่ำ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมการเมืองซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ โดยใช้มาตรวัดความถี่ของการมีส่วนร่วมการเมืองกำหนดเกณฑ์ในการให้ค่าคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

3 คะแนน มีส่วนร่วมการเมืองเป็นประจำ

2 คะแนน มีส่วนร่วมการเมืองเป็นบางครั้ง

1 คะแนน ไม่มีส่วนร่วมการเมืองเลย

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การแปลผล ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{3}$$

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{3 - 1}{3} = 0.67$$

ซึ่งสามารถแปลผลคะแนนระดับการมีส่วนร่วมการเมือง ได้ดังนี้

2.34 - 3.00 หมายถึง มีส่วนร่วมการเมืองอยู่ในระดับ มาก

1.67 - 2.33 หมายถึง มีส่วนร่วมการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

1.00 - 1.66 หมายถึง มีส่วนร่วมการเมืองอยู่ในระดับ น้อย

3.4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน

3.4.2 ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกรอบและแนวความคิดในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเขียนนิยามตามลักษณะที่ต้องการวัด

3.4.4 ร่างแบบสอบถามโดยทำการเขียนข้อความให้มีความครอบคลุมตามโครงสร้างของนิยามศัพท์เฉพาะและเป็นไปตามสัดส่วนของผังออกข้อคำถามดังนี้

3.4.4.1 ร่างข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถามแบบจำนวน 5 ข้อ และปัจจัยด้านประสพการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของเยาวชนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวเยาวชน จำนวน 5 ข้อ

3.4.4.2 ร่างแบบแนววัดเกี่ยวกับความรู้การเมืองของเยาวชน จำนวน 10 ข้อ

3.4.4.3 ร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน จำนวน 10 ข้อ

3.4.5 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.4.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับเยาวชนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนคีนุกพังงาวิทยายนและ โรงเรียนสตรีพังงาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 พังงา ระนอง ภูเก็ต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 306 คนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนคิงคองพังงาวิทยายน และโรงเรียนสตรีพังงา ซึ่งเป็นเยาวชนในจังหวัดพังงา จำนวน 306 คน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนคิงคองพังงาวิทยายน จำนวน 153 ชุด และโรงเรียนสตรีพังงาจำนวน 153 ชุด โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของเยาวชนโรงเรียนคิงคองพังงาวิทยายนและโรงเรียนสตรีพังงา

3.5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 306 ชุด พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม

3.5.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามคืน จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามคืนทั้งหมด 306 ฉบับ

3.6 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาแปลงรหัสตัว (code) แล้วบันทึกลงโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics analysis) เป็นสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics analysis) เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน สายการเรียน และเกรดเฉลี่ยทางการเรียนแตกต่างกัน พฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนแตกต่างกัน ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความ

แปรปรวนทางเดียว (ANOVA) และการทดสอบรายคู่ (Post Hoc Test) ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference : LSD)

2.2 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลாதองการเมืองของนักเรียน ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ความรู้ทางการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient: r) โดยผู้วิจัยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สันในการอธิบาย 2 ส่วน ดังนี้การวิเคราะห์เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น (X) คือ ปัจจัยการกล่อมเกลาทองการเมืองของนักเรียน ที่ประกอบด้วย 3 บทบาท กับตัวแปรตาม (Y) คือ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน ที่ประกอบด้วย 5 ด้าน โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 < r < 1$ และกำหนดเกณฑ์ในการแปลผล กล่าวคือ กรณีที่ค่า r เป็นลบแสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม ขณะที่ กรณีค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่ม ถ้า X ลด Y จะลด โดยที่ระดับค่า r เข้าใกล้ 1 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก ขณะที่ ระดับค่า r เข้าใกล้ -1 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก และ ในกรณีที่ระดับค่า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย และกรณีระดับค่า r = 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลยทั้งนี้ในการแปลความหมาย มีเกณฑ์ในการแปลผล (Bartz, 1999) ดังนี้

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)		
ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน	ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน	การแปลความหมาย
0.810 ถึง 1.000	- 0.810 ถึง - 1.000	สูงมาก
0.610 ถึง 0.809	- 0.610 ถึง - 0.809	สูง
0.410 ถึง 0.609	- 0.410 ถึง - 0.609	ปานกลาง
0.210 ถึง 0.409	- 0.210 ถึง - 0.40	ต่ำ
0.000 ถึง 0.209	- 0.000 ถึง - 0.209	ต่ำมาก

ที่มา: Bartz (1999)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน กรณีศึกษาเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

4.2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน

4.3. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

4.4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	133	43.5
หญิง	173	56.5
รวม	306	100
ระดับชั้นเรียน		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	102	33.3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	102	33.3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	102	33.3
รวม	306	100
สายการเรียน		
สายการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์	192	62.7
สายการเรียนศิลปะศาสตร์ – ภาษา	114	37.3
รวม	306	100
เกรดเฉลี่ยทางการเรียน		

เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป	218	71.2
เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99	64	20.9
เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าระดับ 2.50	24	7.9
รวม	306	100

จากตาราง 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา มีปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

เพศ ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และเพศชาย จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ตามลำดับ

ระดับชั้น ได้มาจากการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) ระดับชั้นละเท่า ๆ กัน จำนวนระดับชั้นละ 102 คน ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 102 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 102 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 102 คน รวมเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 306 คน

สายการเรียน ส่วนใหญ่จะมีสายการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 และสายการเรียนศิลปะศาสตร์ – ภาษา จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ตามลำดับ

เกรดเฉลี่ยทางการเรียน ส่วนใหญ่จะมีเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 71.2 เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99 จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 และเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าระดับ 2.50 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 ตามลำดับ

4.2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน
 ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
 ทางการเมืองของเยาวชน N=306

ปัจจัยการกลมกลืนทางการเมืองของเยาวชน	ระดับปัจจัย			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์				
1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ผู้อื่นในชุมชนหรือในสังคมของตน	2.22	0.750	ปานกลาง	
2. มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความสมัครใจ	2.11	0.700	ปานกลาง	
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความกระตือรือร้น	2.74	0.606	มาก	
4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความไม่หวังผลตอบแทน	2.85	0.473	มาก	
5. มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ผู้อื่นในสถานศึกษา	2.87	0.443	มาก	
รวม	2.56	0.326	มาก	
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว				
1. สมาชิกในครอบครัวสนทนาพูดคุยในประเด็นทาง เศรษฐกิจและการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวอยู่เสมอ	2.77	0.571	มาก	
2. สมาชิกในครอบครัวให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	2.75	0.589	มาก	
3. สมาชิกในครอบครัวสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจ และการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ	2.64	0.692	มาก	
4. สมาชิกในครอบครัวให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสาร การเมืองในสื่อต่างๆ	2.44	0.796	มาก	
5. สมาชิกในครอบครัวให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ทางราชการ	1.71	0.537	ปานกลาง	
รวม	2.46	0.496	มาก	
ความรู้ทางการเมือง	รวม	1.77	0.671	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยกลุ่มเกณฑ์ทาง การเมืองของเขวชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.26, S.D. = 0.268) เมื่อพิจารณารายปัจจัย ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของเขวชนในอำเภอเมือง พังงา จังหวัดพังงา ในรายชื่ออยู่ในระดับมากและในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อที่ 5 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เขวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ผู้อื่นในสถานศึกษา (\bar{X} = 2.87, S.D = 0.443) รองลงมาคือข้อที่ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เขวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความไม่หวัง ผลตอบแทน (\bar{X} = 2.85, S.D = 0.473) รองลงมาคือข้อที่ 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เขวชนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความกระตือรือร้น (\bar{X} = 2.74, S.D = 0.606) รองลงมาคือข้อที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เขวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือ สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในชุมชนหรือในสังคมของตน (\bar{X} = 2.22, S.D = 0.750) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เขวชนมีส่วน ร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความสมัครใจ (\bar{X} = 2.11, S.D = 0.700)

ปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ของเขวชนในอำเภอเมือง พังงา จังหวัดพังงา ในรายชื่ออยู่ในระดับมากและในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สมาชิกในครอบครัวสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและ การเมืองกับสมาชิกในครอบครัวอยู่เสมอ (\bar{X} = 2.77, S.D = 0.571) รองลงมาคือข้อที่ 2 มี ค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก สมาชิกในครอบครัวให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมือง (\bar{X} = 2.75, S.D = 0.589) รองลงมาคือข้อที่ 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สมาชิกในครอบครัวสนทนาพูดคุยในประเด็นทาง เศรษฐกิจและการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ (\bar{X} = 2.64, S.D = 0.692) รองลงมาคือข้อที่ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก สมาชิกในครอบครัวให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเมืองในสื่อต่างๆ (\bar{X} = 2.44, S.D = 0.796) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีระดับค่าเฉลี่ยปานกลางคือ ข้อที่ 5 สมาชิกใน ครอบครัวให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางราชการ (\bar{X} = 1.71, S.D = 0.537)

ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง ของเขวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา อยู่ใน ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 1.77, S.D = 0.671)

4.3. ผลการวิเคราะห์ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา N=306

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน	ระดับพฤติกรรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ			
1. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการแทรกแซงหรือก้าวกายการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ	1.49	0.607	ต่ำ
2. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการแสวงหาผลประโยชน์โดยทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ	1.59	0.681	ต่ำ
3. มีส่วนร่วมในการเข้าชื่อร้องขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกจากตำแหน่ง	1.60	0.685	ต่ำ
4. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่ผิดปกติของสถานศึกษา	1.82	0.805	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมช่วยเหลือองค์กรอิสระในการตรวจสอบการทุจริต	1.61	0.693	ต่ำ
รวม	1.62	0.401	ต่ำ
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง			
6. มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่ม	1.05	0.243	ต่ำ
7. มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์ของส่วนรวม	1.25	0.639	ต่ำ
8. มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่ให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่ม	1.11	0.419	ต่ำ
9. มีส่วนร่วมร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่ตนให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์ส่วนรวม	1.23	0.614	ต่ำ
10. มีส่วนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของตนหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม	1.20	0.559	ต่ำ
รวม	1.17	0.394	ต่ำ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับพฤติกรรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน			
11. มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน	1.49	0.607	ต่ำ
12. มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	1.40	0.497	ต่ำ
13. มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นโดยชุมชนของตน	1.23	0.432	ต่ำ
14. มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	1.24	0.445	ต่ำ
15. มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมภายในชุมชนของตน	1.30	0.563	ต่ำ
รวม	1.33	0.419	ต่ำ
การมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง			
16. มีส่วนร่วมในการร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวกทางการเมือง	1.39	0.685	ต่ำ
17. มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเคลื่อนไหวในที่สาธารณะเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายของกลุ่มของตนได้ตั้งไว้	1.31	0.566	ต่ำ
18. มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวกทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทาง ความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มตน	1.32	0.586	ต่ำ
19. มีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนการชุมนุมเคลื่อนไหวกทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดกาเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้	1.27	0.532	ต่ำ
20. มีส่วนร่วมในการให้การช่วยเหลือผู้เข้าร่วมชุมนุมเคลื่อนไหวกทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทางความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	1.49	0.747	ต่ำ
รวม	1.36	0.566	ต่ำ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับพฤติกรรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน			
Social Media			
21. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	2.58	0.724	มาก
22. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการส่งภาพหรือภาพเคลื่อนไหวในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	2.57	0.730	มาก
23. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปกับเพื่อนของตนในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	2.26	0.823	ปานกลาง
24. มีส่วนร่วมในการแบ่งปันข้อความทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	2.13	0.866	ปานกลาง
25. มีส่วนร่วมในการแบ่งปันภาพหรือภาพเคลื่อนไหวทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	2.43	0.807	มาก
รวม	2.39	0.436	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=1.57$, S.D. = 0.298) เมื่อพิจารณารายปัจจัยได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ในรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่ผิดปกติของสถานศึกษา ($\bar{X}=1.82$, S.D = 0.805) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือองค์กรอิสระในการตรวจสอบการทุจริต ($\bar{X}=1.61$, S.D = 0.693) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อร้องขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกจากตำแหน่ง ($\bar{X}=1.60$, S.D = 0.685) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการแสวงหาผลกำไรโดยทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ ($\bar{X}=1.59$, S.D = 0.681) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการแทรกแซงหรือก้าวก่ายการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ($\bar{X}=1.49$, S.D = 0.607)

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ในรายช้อยู่ในระดับต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมือง เพื่อเรียกร้องประโยชน์ของส่วนรวม ($\bar{X} = 1.25$, S.D = 0.639) รองลงมาคือมีส่วนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่ตนให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X} = 1.23$, S.D = 0.614) รองลงมาคือมีส่วนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของตนหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 1.20$, S.D = 0.559) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่ให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่ม ($\bar{X} = 1.11$, S.D = 0.419) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่ม ($\bar{X} = 1.05$, S.D = 0.243)

การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ในรายช้อยู่ในระดับต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ($\bar{X} = 1.49$, S.D = 0.607) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม เพื่อทำให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 1.40$, S.D = 0.497) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมภายในชุมชนของตน ($\bar{X} = 1.30$, S.D = 0.563) มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เพื่อทำให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 1.24$, S.D = 0.445) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้น โดยชุมชนของตน ($\bar{X} = 1.23$, S.D = 0.432)

การมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง ในรายช้อยู่ในระดับต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการให้การช่วยเหลือผู้เข้าร่วมชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทางความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ($\bar{X} = 1.49$, S.D = 0.747) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ($\bar{X} = 1.39$, S.D = 0.685) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทาง ความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มตน ($\bar{X} = 1.32$, S.D = 0.586) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเคลื่อนไหวในที่สาธารณะเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้ ($\bar{X} = 1.31$, S.D = 0.566) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดกาเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้ ($\bar{X} = 1.27$, S.D = 0.532)

การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน Social Media ในรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางและมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = 2.58$, S.D = 0.724) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการส่งภาพหรือภาพเคลื่อนไหวในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = 2.57$, S.D = 0.730) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการแบ่งปันภาพหรือภาพเคลื่อนไหวทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = 2.43$, S.D = 0.807) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปกับเพื่อนของตนในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = 2.26$, S.D = 0.823) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการแบ่งปันข้อความทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = 2.13$, S.D = 0.866)

4.4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.4.1. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน สาขาการเรียน และเกรดเฉลี่ยทางการเรียน แตกต่างกัน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4.4 – 4.9

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล เพศ N= 306

ANOVA	SS	Df	MS	t	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.965	1	2.965	47.470	.000
ภายในกลุ่ม	18.986	304	.062		
รวม	21.950	305			

หมายเหตุ: ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล เพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล ระดับชั้นเรียน N= 306

ANOVA	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.623	2	.312	4.429	.013
ภายในกลุ่ม	21.327	303	.070		
รวม	21.950	305			

หมายเหตุ: ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล ระดับชั้นเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน ผู้วิจัยจึงทดสอบรายคู่ ดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบรายคู่ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับชั้นเรียน

N= 306

(I) ระดับชั้นเรียน	(J) ระดับชั้นเรียน	Mean Difference		
		(I-J)	Std. Error	Sig.
มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 5	-.05098	.03715	.171
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	-.11046*	.03715	.003
มัธยมศึกษาปีที่ 5	มัธยมศึกษาปีที่ 4	.05098	.03715	.171
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	-.05948	.03715	.110
มัธยมศึกษาปีที่ 6	มัธยมศึกษาปีที่ 4	.11046*	.03715	.003
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	.05948	.03715	.110

* หมายเหตุ: มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบรายคู่ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับชั้นเรียนด้วยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference : LSD) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 0.059 และสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ 0.110 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล สายการเรียน N= 306

ANOVA	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.212	1	.212	2.963	.086
ภายในกลุ่ม	21.739	304	.072		
รวม	21.950	305			

หมายเหตุ: ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล สายการเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล เกรดเฉลี่ยทางการเรียน

N= 306

ANOVA	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.675	2	1.837	30.462	.000
ภายในกลุ่ม	18.276	303	.060		
รวม	21.950	305			

หมายเหตุ: ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล เกรดเฉลี่ยทางการเรียน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนแตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ระดับสรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน ผู้วิจัยจึงทดสอบรายคู่ ดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบรายคู่ปัจจัยส่วนบุคคล เกรดเฉลี่ยทางการเรียน

N= 306

(I) เกรดเฉลี่ยทางการเรียน	(J) เกรดเฉลี่ยทางการเรียน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
ตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป	ตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99	.21586*	.03492	.000
	ต่ำกว่าระดับ 2.50	.29781*	.05282	.000
ตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99	ตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป	-.21586*	.03492	.000
	ต่ำกว่าระดับ 2.50	.08194	.05878	.164
ต่ำกว่าระดับ 2.50	ตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป	-.29781*	.05282	.000
	ตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99	-.08194	.05878	.164

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบรายคู่ปัจจัยส่วนบุคคล เกรดเฉลี่ยทางการเรียน ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference : LSD) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป และกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99 มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99 เท่ากับ 0.22 และสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนต่ำกว่าระดับ 2.50 เท่ากับ 0.30 ตามลำดับ

4.4.2. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลாதองการเมืองของเยาวชน

ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ความรู้ทางการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

ตารางที่ 4.10 การทดสอบตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ตัวแปร	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่มีต่อตัวแปรตาม พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน(Y)	
	r	Sig.
ประสิทธิภาพในการทำกิจกรรม สาธารณประโยชน์ (X1)	.25	.00*
ความสนใจทางการเมืองการปกครอง ของครอบครัว (X2)	.28	.00*
ความรู้ทางการเมือง(X3)	.50	.00*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลาทองการเมืองของเยาวชน ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (X₁) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว (X₂)ความรู้ทางการเมือง(X₃) มีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา(Y) ผลการวิเคราะห์พบว่า ประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (X₁) มีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน(Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (r=.25, sig=.00) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว (X₂) ต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน(Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r=.28, sig=.00) และความรู้ทางการเมือง(X₃) มีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา(Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (r=.50, sig=.00) สรุปเป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.11 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล	
เพศ	เป็นไปตามสมมติฐาน
ระดับชั้นเรียน	เป็นไปตามสมมติฐาน
สายการเรียน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
เกรดเฉลี่ยทางการเรียน	เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลາทางการเมืองของเยาวชน	
ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (X1)	เป็นไปตามสมมติฐาน
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว (X2)	เป็นไปตามสมมติฐาน
ความรู้ทางการเมือง(X3)	เป็นไปตามสมมติฐาน

จากตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล สรุปได้ว่า สายการเรียนแตกต่างกัน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ขณะที่เพศ ระดับชั้นเรียนและเกรดเฉลี่ยทางการเรียนแตกต่างกัน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองของเยาวชน สรุปได้ว่า ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ความรู้ทางการเมืองของเยาวชน มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา เป็นไปตามสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนกรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการในด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนโรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายนและโรงเรียนสตรีพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 เนื่องจากที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพังงา ซึ่งถือว่าเป็นโรงเรียนชั้นนำของประเทศไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,117 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายนและโรงเรียนสตรีพังงา จำนวน 306 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจาก ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan, (1970, pp. 608-609) และได้มาจากการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) ระดับชั้นละเท่า ๆ กัน จำนวนระดับชั้นละ 102 คน รวมเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 306 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในปี การศึกษา 2566

5.1. สรุปผลการวิจัย

5.1.1. สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง รองลงมาเป็นเพศชาย ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ในชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนเท่ากัน กลุ่มตัวอย่างส่วนศึกษาสายการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ รองลงมาศึกษาสายการเรียนศิลปะศาสตร์ – ภาษา และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป รองลงมามีเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99 และเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าระดับ 2.50 ตามลำดับ

5.1.2 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.2.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา สรุปผลการศึกษาได้ว่าระดับระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายด้าน สรุปได้ ดังนี้

(1)ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ โดยส่วนมากจะ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่ผิดปกติของสถานศึกษา รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการ

ช่วยเหลือองค์กรอิสระในการตรวจสอบการทุจริต รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อร้องขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกจากตำแหน่ง รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการแสวงหาผลกำไรโดยทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการแทรกแซงหรือก้าวก่ายการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ตามลำดับ

(2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง โดยส่วนมากจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์ของส่วนรวม รองลงมาคือมีส่วนร่วมร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่ตนให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์ส่วนรวม รองลงมาคือมีส่วนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของตนหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม รองลงมาคือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่ให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่ม รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่ม ตามลำดับ

(3) การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยส่วนมากจะมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมเพื่อทำให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมภายในชุมชนของตน รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเพื่อทำให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นโดยชุมชนของตน ตามลำดับ

(4) การมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง โดยส่วนมากจะมีส่วนร่วมในการให้การช่วยเหลือผู้เข้าร่วมชุมนุมเคลื่อนไหวกิจกรรมทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทางการคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวกิจกรรมทางการเมือง รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวกิจกรรมทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทางการคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มตน รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเคลื่อนไหวในที่สาธารณะเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้ รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนการชุมนุมเคลื่อนไหวกิจกรรมทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้ ตามลำดับ

(5) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน Social Media โดยส่วนมากจะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วย

การส่งภาพหรือภาพเคลื่อนไหวในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ รองลงมา คือมีส่วนร่วมในการแบ่งปันภาพหรือภาพเคลื่อนไหวทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปกับเพื่อนของตนในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการแบ่งปันข้อความทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ตามลำดับ

5.1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน สายการเรียน เกรดเฉลี่ยทางการเรียน แตกต่างกันพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างกัน สรุปได้ว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ แตกต่างกันพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานทางสถิติ 0.05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน (2) กลุ่มตัวอย่างที่ ระดับชั้นเรียนแตกต่างกันพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน และผลของการทดสอบรายคู่ สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ (3) กลุ่มตัวอย่างที่มีสายการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และ (4) กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาแตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน และผลของการทดสอบรายคู่ สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป และกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99 มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนตั้งแต่ระดับ 3.00ขึ้นไป มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาสูงกว่ากลุ่ม

ตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99 และสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนต่ำกว่าระดับ 2.50 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองของเยาวชน ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (X_1) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว (X_2) ความรู้ทางการเมือง (X_3) มีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา (Y) ผลการวิเคราะห์พบว่า ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (X_1) มีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.25$, $sig=.00$) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว (X_2) ต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.28$, $sig=.00$) และความรู้ทางการเมือง (X_3) มีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.50$, $sig=.00$) สรุปเป็นไปตามสมมติฐาน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยสามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

5.2.1 จากการศึกษาในระดับรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน กรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่า เยาวชนมีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับ มยุรี ถนอมสุข (2554, น. 115) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ภาควิชาพลศึกษา และกีฬาคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ทั้งนี้ อาจเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการเมืองไทยและทัศนคติของรัฐบาลต่อระบบอาวุโส ผู้ที่มีส่วนร่วมในการเมืองจะต้องเป็นผู้ใหญ่และมีความพร้อมทั้งในด้านคุณสมบัติและวุฒิภาวะ ซึ่งการเป็นเยาวชนนั้นเยาวชนจะได้รับการปลูกฝังให้ทำหน้าที่ของตนเอง ซึ่งเยาวชนมองว่าตนเองนั้นควรมีหน้าที่เรียนหนังสือ ในส่วนของรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ ควรมีบทบาทตามที่ตั้งใจไว้และพัฒนาตนเองด้วยการตั้งใจเรียน นอกจากนี้ การเมืองและการปกครองในประเทศไทยในปัจจุบันค่อนข้างรุนแรง และการเข้าร่วมทางการเมืองและการปกครองอาจเป็นอันตรายได้ สรุปได้ว่ารูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนเป็นไปตามทฤษฎีที่ได้นำเสนอไว้

ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตโดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือรูปแบบการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน Social Media มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ซึ่งอยู่ในระดับที่แตกต่างจากตัวแปรรูปแบบพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบอื่นๆ ที่อยู่ในระดับต่ำทั้งสิ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตัวแปรที่กำหนด คือรูปแบบการแสดงความความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ เยาวชนสามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์ได้ง่าย เพราะปัจจุบันสื่อออนไลน์ยังเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของเยาวชนไม่ว่าจะเป็นการใช้สื่อออนไลน์ด้านความบันเทิง การศึกษา หรือแม้กระทั่งการติดต่อสื่อสาร จึงอาจทำให้เยาวชนสามารถเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ง่ายกว่ารูปแบบพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองอื่นๆ ที่กำหนด โดยเยาวชนมักจะทำการแสดงความความคิดเห็นเป็นข้อความในประเด็นทางการเมืองผ่าน Social Media สอดคล้องกับผลวิจัยของ Granger-Frye (2018) ที่ได้ค้นพบอิทธิพลจากการใช้ Facebook และ Twitter ที่มีต่อการสนับสนุนพรรคการเมือง การเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมือง และการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งประธานาธิบดีของประเทศสหรัฐอเมริกา ในระหว่างปี 2008 ถึง 2016 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ Halpern & Katz (2017) ที่ได้ค้นพบอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับบุคคลจากการแบ่งปันข้อมูลทางการเมืองผ่าน Facebook ร้อยละ 0.19 และจากการใช้ Twitter ร้อยละ 0.24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นสรุปได้ว่า การใช้ Facebook และ Twitter ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองประเภทการสนับสนุนพรรคการเมือง หรือนักการเมืองที่สนใจแก้ไขปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งยังใช้เป็นช่องทางสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการติดตามข้อมูล หรือความเคลื่อนไหวทางการเมืองของนักการเมือง พรรคการเมือง ตลอดจนการทำงานของรัฐบาลที่เน้นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

5.2.2 การศึกษาพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน กรณีศึกษาเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่า เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา ระดับชั้นเรียนต่างกันมีรูปแบบพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีรูปแบบพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ มัชฌมนันท์ (2561, น. 133) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีความอาวุโสที่สุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะได้รับมอบหมายในการเป็นผู้นำซึ่งจะส่งผลให้เยาวชนมีความกล้าคิด การกล้าแสดงออก โดยปัจจัยนี้อาจส่งผลให้เยาวชนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีรูปแบบพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า เยาวชนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ เยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่

5.2.3 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนกรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่าเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา เกรดเฉลี่ยทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมของเยาวชนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมของเยาวชนต่ำกว่าระดับ 2.50 มีรูปแบบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครช อธิธาภากร (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะคตินักศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาพลักษณ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ.2563 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นจำเป็นต้องใช้เวลา ในส่วนของเยาวชนที่มีเกรดเฉลี่ยทางการเรียนที่สูงมักจะให้ความสำคัญกับการเรียน มุ่งมั่นในการอ่านหนังสืออย่างหนัก จึงอาจทำให้ไม่มีเวลาที่จะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ส่วนเยาวชนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมของเยาวชนต่ำกว่าระดับ 2.50 โดยธรรมชาติของเยาวชนกลุ่มนี้จะเป็นเด็กที่ให้ความสำคัญกับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวเสมอ ดังนั้นพฤติกรรมความสนใจของเยาวชนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมของเยาวชนต่ำกว่าระดับ 2.50 จึงอาจส่งผลให้มีรูปแบบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเยาวชนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 2.50 ขึ้นไป

5.2.4 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนกรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่าปัจจัยการกล่อมเกลາทางการเมืองของเยาวชน ในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างกัน มีรูปแบบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรินทร์ ชาญศิลป์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมกล่อมเกล่าทางการเมืองของเยาวชนไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของเยาวชน เยาวชนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งเยาวชนทุกคนต้องมีชั่วโมงการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด จึงส่งผลถึงความแตกต่างในการมีรูปแบบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

5.2.5 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนกรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่า เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา ตามความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวต่างกันมีรูปแบบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยเยาวชนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับมากมีรูปแบบ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเยาวชนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ มัชฌมนันท์ (2561, น. 133) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครอบครัวมีส่วนร่วมในการกล่อมเกลาริยฐานทางการเมือง โดยครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญของกระบวนการกล่อมเกลาริยฐานทางการเมือง เนื่องมาจากพ่อแม่ไปหาลูก ทำให้หน่วยแรกเป็นหน่วยสำคัญในการกล่อมเกลาริยฐานทางการเมือง คือ ครอบครัว ตัวแทนที่สำคัญ คือ พ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง เด็กจะถูกสอนให้รู้ว่าตนควรทำอย่างไร และมีพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติอย่างไร ซึ่งหากครอบครัวใดมีความสนใจทางการเมืองมากก็จะทำให้การรูปแบบพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มย่อยที่พบว่า กลุ่มเยาวชนที่มีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนส่วนมากมาจากผู้ปกครองของเยาวชนมักจะให้ความสนใจทางการเมืองเป็นประจำมีการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัวอยู่เสมอจึงทำให้เยาวชนรู้สึกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่ที่จะเยาวชนจะต้องมีส่วนร่วม

5.2.6 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนกรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่าเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา ในด้าน ปัจจัยการกล่อมเกลาริยฐานทางการเมืองของเยาวชน ด้านความรู้ทางการเมืองต่างกันมีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรินทร์ ชาญศิลป์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมกล่อมเกลาริยฐานทางการเมืองของเยาวชนไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรู้ เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เยาวชนมีความเข้าใจมากขึ้นในการกระทำต่างๆอันจะก่อให้เกิดผลดี หรือผลเสียแก่ตัวเอง ดังนั้น ความรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เยาวชนสามารถได้ตรง คิด วิเคราะห์และแยกแยะว่าสิ่งไหนพึงกระทำ สิ่งไหนไม่ควรกระทำ จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน

5.2.7 จากการศึกษาคำสัมภาษณ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงากับรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของเยาวชนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 3 ปัจจัย คือ ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมือง จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์

ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้อันสูงทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับรูปแบบพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่ายิ่งครอบครัวของเยาวชนมีความสนใจทางการเมืองการปกครองเพิ่มขึ้นสูงมากเท่าไร จะยิ่งมีรูปแบบพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองมากเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ การมปราชญ์ (2550) ได้ศึกษาอิทธิพลของการถ่ายทอดทางการเมืองการปกครองจากครอบครัว สถาบันการศึกษา ที่ทำงาน และสื่อมวลชน ที่ส่งผลต่อความโน้มเอียงทางการเมือง ความผูกพันต่อพรรคการเมือง และพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก การกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมืองนั้น ครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญของกระบวนการกล่อมเกลา การเปลี่ยนแปลงจะยากมาก เพราะการอบรมสั่งสอนจะสืบทอดอย่างต่อเนื่องจากพ่อแม่ไปหาลูก ลูกไปหาหลานต่อกันไปเป็นศตวรรษ วิธีแก้โดยการสร้างกระบวนการกล่อมเกลาการเรียนรู้ทางการเมืองในระดับเหนือครอบครัวคือ ระดับโรงเรียนให้แตกต่างไปจากครอบครัว ซึ่งก็อาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทำให้เด็กเกิดความว้าวุ่น สถาบันที่มีบทบาทต่อการกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมือง หน่วยแรกเป็นหน่วยสำคัญ คือ ครอบครัว และตัวแทนที่สำคัญ คือ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง ถ้าอยู่ในชุมชนหมู่บ้านก็อาจจะขยายวงกว้างไปถึงหมู่บ้านทั้งหมู่บ้าน เด็กจะถูกสอนให้รู้ว่าคนควรทำอะไร และมีพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติอย่างไร เมื่ออายุมากพอก็อาจจะรับการอบรมจากพ่อแม่ว่าเป็นคนชาติใด โดยกระทำอย่างตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งก็มีผลให้เด็กรู้จักตัวเองว่าเป็นคนชาติใด ซึ่งเป็นกระบวนการสัมผัสเรียนรู้ ดังนั้นยิ่งครอบครัวของเยาวชนมีความสนใจทางการเมืองการปกครองมากเท่าไร จะยิ่งมีรูปแบบพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นตามไปด้วย

จากผลการศึกษาวิจัยสรุปการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ข้อ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนกรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา สรุปได้ว่า สายการเรียนแตกต่างกัน พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒน์นรี กิจเจริญ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร และ อัครช อธิธาการ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาพลักษณ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ.2563 ที่เป็นเช่นนี้ เพราะไม่ว่าเยาวชนจะเรียนสายการเรียนอะไรต่างรับรู้ ถึงข่าวสารทางการเมืองและสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ได้ เนื่องจากการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ซึ่งภาพลักษณ์ของ

นักการเมืองสามารถเปิดข่าวสารตามสื่อต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียมกัน ขึ้นอยู่กับความสนใจของบุคคลนั้น ๆ ว่ามีความสนใจมากน้อยเพียงใด ขณะที่เพศ ระดับชั้นเรียนและเกรดเฉลี่ยทางการเรียนแตกต่างกันพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานการมีส่วนร่วมทางการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ มัชฌมนันท์ (2561, น. 133) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย พบว่า เพศ ระดับชั้นเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกัน จึงมีรูปแบบพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ มนต์ชัย บำรุงเขตร์ (2550, น. 64-64) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนนั้น ได้แก่ ด้านอายุ สถานภาพครอบครัว ภูมิลำเนา อาชีพ และเพศ สอดคล้องกับ มยุรี ถนอมสุข (2554, น. 115) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ภาควิชาพลศึกษาและกีฬาคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง และการกล่อมเกลாதทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ดังนั้นยิ่งครอบครัวของเยาวชนมีความสนใจทางการเมืองการปกครองมากเท่าไร จะยังมีรูปแบบพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการกล่อมเกลாதทางการเมือง (Political Socialization) เป็นรูปแบบพิเศษที่มีพัฒนาการมาจากการกล่อมเกลாதทางสังคม สนใจในประเด็นเกี่ยวกับการที่ปัจเจกบุคคล ถูกกล่อมเกลาศู่การเมือง ดังนั้น การกล่อมเกลாதทางการเมืองจึงหมายถึงกระบวนการถ่ายทอดทัศนคติทางการเมืองและแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมทางการเมืองที่สอดคล้องกับค่านิยมและวัฒนธรรมทางการเมืองของสังคมในขณะนั้นให้กับประชาชนทั่วไปซึ่งกระบวนการการอบรมกล่อมเกลாதทางการเมืองเกิดจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัวและวัฒนธรรมของสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก ตลอดจนยังเกิดจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของบุคลิกภาพและประสบการณ์ของปัจเจกบุคคลนั้น อีกด้วย

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน ในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา สรุปได้ว่า ปัจจัยการกล่อมเกลாதทางการเมืองของเยาวชน ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของ

ครอบครัว ความรู้ทางการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ไพโรจน์พัฒนกุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่พระนครศรีอยุธยา 1 และ วัชรินทร์ ชาญศิลป์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองของเยาวชนไทย พบว่าครอบครัว เพื่อน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ศาสนา ล้วนเป็นตัวการทางการเมืองที่ใกล้ชิดกับเยาวชนนับตั้งแต่เกิด อาจเป็นเพราะครอบครัวเป็นสถานทางสังคมแห่งแรกที่ใกล้ชิดกับเยาวชน สอดคล้องกับ กมลวรรณ การมปราชญ์ (2550) ได้ศึกษาอิทธิพลของการถ่ายทอดทางการเมืองการปกครองจากครอบครัว สถาบันการศึกษา ที่ทำงาน และสื่อมวลชน ที่ส่งผลต่อความโน้มเอียงทางการเมือง ความผูกพันต่อพรรคการเมือง และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแบบจำลองพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่า การถ่ายทอดทางการเมืองของครอบครัวส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านความผูกพันต่อพรรคการเมือง ในขณะที่กลุ่มเพื่อนเป็นตัวการที่มีบทบาทในการกล่อมเกลาจนสร้างการเรียนรู้และการเลียนแบบในฐานะคนใกล้ชิดเยาวชนที่อยู่ภายนอกครอบครัว การกล่อมเกลาดังกล่าวยังเกิดขึ้นภายใต้พื้นที่ของสถาบันการศึกษาของไทย โดยมีอิทธิพลของสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงเยาวชนภายนอกห้องเรียนได้ตลอดเวลา ซึ่งมีศาสนาจะทำหน้าที่ในการขัดเกลาบ่มเพาะเชิงจริยธรรมอันเป็นรากฐานวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมทางการเมืองไทยที่เน้นความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ความรับผิดชอบต่อสังคม คุณธรรม จริยธรรมการยึดมั่นใน แสดงให้เห็นว่าการกล่อมเกลาทางการเมืองของเยาวชน มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการกล่อมเกลาทางการเมือง (Political Socialization) ที่อธิบายว่า การกล่อมเกลาทางการเมืองนั้น เป็นลักษณะความสัมพันธ์แบบหนึ่ง ระหว่างปัจเจกบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองซึ่งปัจเจกบุคคลเหล่านั้นอาศัยอยู่ โดยการกล่อมเกลาทางการเมืองได้สร้างมุมมองพิเศษทางการเมือง ซึ่งเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ดังกล่าว ในระดับ ปัจเจกบุคคล การกล่อมเกลาทางการเมืองเป็นเพียงกระบวนการที่ปัจเจกบุคคลได้รับการถ่ายทอดมุมมองทางการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ด้านความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และการวิเคราะห์ พิจารณาจากสิ่งที่เขาได้รับจากโลกการเมือง จึงถูกมองว่าเป็นการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ค่านิยม และทัศนคติทางการเมือง จาก พ่อ แม่ ครู และตัวแทนจากสังคมอื่นๆ ไปสู่พลเมือง กล่าวคือ หากเยาวชนได้รับการกล่อมเกลาทางการเมือง ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยเช่นกัน จึงควรที่จะส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองต่อเยาวชนให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา รวมไปถึงหน่วยงานภาครัฐ ที่จะต้องเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองให้มากยิ่งขึ้น สนับสนุนและเปิด

โอกาสให้เยาวชนเข้าไปมีส่วนร่วมผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ทางการเมือง เมื่อเยาวชนได้รับการกล่อมเกลாதองการเมืองที่ดี พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยก็จะดีขึ้นด้วยเช่นกัน

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาระดับรูปแบบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา พบว่า เยาวชนมีรูปแบบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้การที่จะทำให้เยาวชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่สูงขึ้น

1) ระบบโรงเรียนต้องส่งเสริมให้เยาวชนกล้าที่จะมีส่วนร่วมทั้งประเด็นทางสังคมหรือประเด็นทางการเมือง เพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้เยาวชนมีอิสระ กล้าคิดกล้าแสดงออกในประเด็นต่าง ๆ ที่เยาวชนมีส่วนเกี่ยวข้อง ลดอำนาจนิยมของระบบโรงเรียน เปิดโอกาสให้เยาวชนมีเสรีภาพเพื่อพัฒนาชุดความคิดของเยาวชน กระตุ้นความรับผิดชอบทางสังคม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง โรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อให้เยาวชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระดับที่สูงขึ้น โดยโรงเรียน และ ครู อาจสนับสนุนให้จัดทำหลักสูตรที่เน้นความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยมุ่งเน้นความจำเป็นที่การเข้าไปมีบทบาททางการเมืองการปกครองซึ่งจะทำให้เข้าใจถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและบทบาทในทางการเมืองยิ่งขึ้น

2) สถาบันครอบครัว ควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติ ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในครอบครัวให้มากขึ้น เปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ รวมไปถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆทางการเมือง เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการปกครองแบบประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร แนวทางวิธีการในการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน เพื่อส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเสริมสร้าง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน

2.2 การวิจัยนี้เน้นศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน สายการเรียน เกรดเฉลี่ยทางการเรียนเท่านั้น จึงควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน เป็นต้น

2.3 การวิจัยนี้เน้นการศึกษา ปัจจัยกล่อมเกลாதองการเมืองของเยาวชน ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ความรู้

ทางการเมืองเท่านั้น จึงควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา บทบาทด้านสื่อมวลชน เป็นต้น

2.4 การศึกษานี้เน้นการศึกษาเฉพาะเยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงาเท่านั้น จึงควรศึกษาเยาวชนในพื้นที่อื่น ๆ ด้วย เช่น เยาวชนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา เยาวชนในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ การมปราชญ์. (2550). การศึกษาอิทธิพลของการถ่ายทอดทางการเมืองจากครอบครัว สถาบันการศึกษา ที่ทำงานและสื่อมวลชน ที่ส่งผลต่อความโน้มเอียงทางการเมือง ความผูกพันต่อพรรคการเมืองและพฤติกรรมการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงาน รัฐวิสาหกิจ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. (2554). เหลียวหลังแลหน้าสังคมเศรษฐกิจไทย: วิฤตการณ์ของ ปัญหาและทางออก. The Journal of the Royal Institute of Thailand, 36(กรกฎาคม - กันยายน), 388-390.
- โกมินทร์ กุลเวชกิจ. (2549). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจตุร พัตร์พิมาน อำเภอจตุรพัตร์พิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2549). พื้นฐานรัฐศาสตร์กับการเมืองในศตวรรษที่ 21. โรงพิมพ์สำนักส่งเสริม และฝึกอบรมกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน.
- ขนิษฐา ไพโรจน์พัฒนกุล. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคลากรสำนักงานสรรพากร พื้นที่พระนครศรีอยุธยา 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จันทร์ดา กมลโรจน์. (2560). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร ธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ถวิลวดี บุรีกุล และ รัชชาติ แสงมหะหมัด. (2557). ค่านิยม วัฒนธรรมและอุดมคติ ประชาธิปไตย ไทย. สถาบันพระปกเกล้า.
- ทิพย์พาพร ดันติสุนทร. (2554). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง. สถาบันนโยบายการศึกษา.
- ชนากร ใสโสภณ. (2560). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โนนภิบาล อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร ธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิตยา วิมลศักดิ์. (2548). การศึกษาความรู้และความตระหนักรู้เกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมใน ชีวิตประจำวัน โดยใช้ชุดฝึกอบรม สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากุล. (2553). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์. คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ประทีป ดวงแก้ว. (2548). การศึกษาความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พัฒน์นรี กิจเจริญ. (2558). ทักษะคิดต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- พีระศักดิ์ หินเมืองเก่า. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกำนันผู้ใหญ่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไพศาล หวังพานิช. (2546). การวัดผลการศึกษา. ไทยวัฒนาพานิช.
- ภาณุวัฒน์ มัชฌมนันท์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนัสชัย บำรุงเขต. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มยุรี ถนอมสุข. (2554). การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. นานมี. บุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. ชมรมเด็ก.
- วรรดร เลิศรัตน์ และ เจณิตตา จันทวงษา. (2565). เด็กและครอบครัวไทยในสามวิกฤต รายงานสถานการณ์เด็กและครอบครัว ประจำปี 2022: เล่มผนวกที่ 2 สามความฝันของเยาวชนไทย. ศูนย์ความรู้ นโยบายเด็กและครอบครัว.
- วัชรินทร์ ชาญศิลป์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมกล่อมเกลாதำรงการเมืองของเยาวชนไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วายุ คงชนจรัส. (2552). *ระดับความรู้ของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบล ห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิสิฐ ตันติสุนทร. (2550). *ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช 2493 – 2548*. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ.
- ศศิพรธ โรจนหัสติน. (2546). *ความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง: ศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิกัญญา อยู่เมือง และณัฐภัทร อยู่เมือง. (2562). *การพัฒนาบทบาททางการเมืองในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีระดับท้องถิ่น ในเขตอำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย*. วารสารการเมืองการบริหารและกฎหมาย, 12(3), 128-129.
- สมคิด พุทธศรี. (2563). *Youth Manifesto: นโยบายเยาวชนใหม่เพื่อการเมืองของคนหนุ่มสาว*. <https://www.the101.world/youth-manifesto/>
- สมเชาว์ ภูพลผัน. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล โนนสูง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมสุดา ผู้พัฒน์ และ จุฬารัตน์ วัฒนะ. (2556). *บทบาทสตรีกับพื้นที่ทางการเมือง โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านสตรีและครอบครัว*. สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สายชล สัตยานุรักษ์ และ ทิพย์พาพร ตันติสุนทร. (2555). *วิถีไทยกับการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยใน เอกสารสรุปการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 13 ประจำปี 2554 เรื่อง ความเป็นพลเมืองกับอนาคตประชาธิปไตยไทย (น. 4)*. สถาบันพระปกเกล้า.
- สุจิต บุญบงการ. (2537). *การพัฒนาทางการเมืองของไทย: ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหารสถาบันทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี ดาดง. (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สุติมาศ แปลงศรี. (2565). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. สำนักการพิมพ์แห่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- อนุสรณ์ กาลดิษฐ์. (2557). *การศึกษาความรู้และความตระหนักของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในห้วงปฏิบัติการวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัศวินต์ วรรณะศิลป์. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตคอนเมืองกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อักรัช อธิธิภากร. (2563) *ทัศนคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาพลักษณ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ.2563*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก.
- Almond, G. A. & Bingham Powell, Jr. G. (1976). *Comparative political today*. Little Brown and Company.
- Bari, F. (2005). *Women's political participation: Issues and challenges*. (Division for the advancement of women). United Nations.
- Bartz, A. E. (1999). *Basic Statistical Concepts* (4th ed.). Prentice-Hall.
- Bloom, B. S., Hastings, J. T. & Madaus, G. F. (1971). *Handbook on formative and summative evaluation of student learning*. McGraw-Hill.
- Ferguson, G. A. (1981). *Statistical analysis in psychology and education*. (5th ed.) McGraw-Hill Companies.
- Granger-Frye. (2018). *Social Media and Political Participation*. Undergraduate Honors Theses.
- Halpern, D., & Katz, J. E. (2017). *We face, I tweet: how different social media influence political participation through collective and internal efficacy*. *Journal of Communication*, 22, 320-336.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

<https://doi.org/10.1177/0013164470030003>

Lipset, S. M. (1960). *Political man: The social base of political*. Doubleday Press.

McClosky, H. (1968). Political participation. In *International Encyclopedia of the Social Science*, (Vol. 12, pp. 252-253). McMillan and Free Press.

Meredith, P. (1966). *Instruments of communication : An essay on scientific writing*. Pergamon Press.

Milbrath, L. W. & Goel, M. L. (1977). *Political participation* (2nd ed.). Rand McNally.

Vago, R. M. (1980). *The sound pattern of Hungarian*. Georgetown University Press.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน
กรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บหน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของ
เยาวชน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงกับความ เป็นจริงเกี่ยวกับตัว
ท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ระดับชั้นเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. สาขาการเรียน

กลุ่มการเรียนวิทยาศาสตร์ / คณิตศาสตร์
 ศิลปะศาสตร์ – ภาษาต่างประเทศที่ 2

4. เกรดเฉลี่ยทางการเรียน

คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ 3.00 ขึ้นไป
 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ 2.50 – 2.99
 คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนต่ำกว่าระดับ 2.50

ส่วนที่ 2 ประสพการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์และความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว เพื่อวัดปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองของเยาวชน

คำชี้แจง : ขอให้เยาวชนพิจารณาประสพการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์และความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวของเยาวชน ตามข้อที่กำหนด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 3 หมายถึง เป็นประจำ
2 หมายถึง เป็นบางครั้ง
1 หมายถึง ไม่เคยเลย

ข้อ	รายการ	ระดับการกล่อมเกลาทางการเมืองของเยาวชน		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคยเลย
ประสพการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์				
1.	มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในชุมชนหรือในสังคมของตน			
2.	มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความสมัครใจ			
3.	มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความกระตือรือร้น			
4.	มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความไม่หวังผลตอบแทน			
5.	มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในสถานศึกษา			

ข้อ	รายการ	ระดับการกล่อมเกลาทางการเมืองของ เยาวชน		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคย เลย
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว				
6.	สมาชิกในครอบครัวสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวอยู่เสมอ			
7.	สมาชิกในครอบครัวให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมือง			
8.	สมาชิกในครอบครัวสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ			
9.	สมาชิกในครอบครัวให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเมืองในสื่อต่างๆ			
5.	สมาชิกในครอบครัวให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางราชการ			

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย เพื่อวัดปัจจัยการกล่อมเกลாதทางการเมืองของเยาวชน

คำชี้แจง ขอให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย × ทับลงบนหัวข้อที่เลือกดังต่อไปนี้

1. ข้อใดมิใช่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

- ก. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ข. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- ค. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- ง. องค์กรอัยการ

2. คณะกรรมการการเลือกตั้งประกอบด้วยกรรมการจำนวนกี่คน

- ก. 4 คน
- ข. 5 คน
- ค. 6 คน
- ง. 7 คน

3. ข้อใดไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- ก. การเลือกสมาชิกวุฒิสภา
- ข. การเลือกผู้ใหญ่บ้าน
- ค. การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- ง. การออกเสียงประชามติ

4. สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนกี่คน

- ก. 500 คน
- ข. 150 คน
- ค. 200 คน
- ง. 150 คน

5. ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ากี่ปีนับถึงวันเลือกตั้ง

- ก. 20 ปี
- ข. 25 ปี
- ค. 35 ปี
- ง. 40 ปี

6. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ก. มีสัญชาติไทย
 - ข. บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี
 - ค. มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง
 - ง. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วันนับถึงวันเลือกตั้ง
7. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบล มีทั้งสิ้น 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละกี่คน
- ก. 1 คน
 - ข. 2 คน
 - ค. 3 คน
 - ง. 4 คน
8. ข้อใดเป็นคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- ก. มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
 - ข. อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง
 - ค. มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
 - ง. มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง
9. การจำกัดสิทธิกรณีไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีกำหนดเวลาครั้งละเท่าใด
- ก. ครั้งละ 1 ปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - ข. ครั้งละ 2 ปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - ค. ครั้งละ 3 ปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - ง. ครั้งละ 4 ปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
10. ในการเลือกตั้งครั้งใด ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เนื่องจากมีเหตุอันสมควร ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหรือแต่งตั้งไว้ ภายในเวลาใด
- ก. ภายใน 7 วันก่อนวันเลือกตั้ง
 - ข. ภายใน 7 วันนับแต่วันเลือกตั้ง
 - ค. ภายใน 10 วันก่อนวันเลือกตั้ง
 - ง. ข้อ ก. และข้อ ข. ถูก

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน

คำชี้แจง ขอให้พิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ตามข้อที่กำหนด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

3 หมายถึง มีส่วนร่วมเป็นประจำ

2 หมายถึง มีส่วนร่วมเป็นบางครั้ง

1 หมายถึง ไม่มีส่วนร่วมเลย

ข้อ	รายการ	ระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมเลย
การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ				
1.	มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการแทรกแซงหรือก้าวก่ายการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ			
2.	มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการแสวงหาผลกำไรโดยทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ			
3.	มีส่วนร่วมในการเข้าชื่อร้องขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกจากตำแหน่ง			
4.	มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณที่ผิดปกติของสถานศึกษา			
5.	มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือองค์กรอิสระในการตรวจสอบการทุจริต			
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง				
6.	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่ม			
7.	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์ของส่วนรวม			
8.	มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่ให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่ม			
ข้อ	รายการ	ระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม		

		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมเลย
9.	มีส่วนร่วมร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่ตนให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์ส่วนรวม			
10.	มีส่วนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของตนหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม			
การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน				
11.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน			
12.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีกาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น			
13.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นโดยชุมชนของตน			
14.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น			
15.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมภายในชุมชนของตน			
การมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง				
16.	มีส่วนร่วมในการร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวกทางการเมือง			
17.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเคลื่อนไหวในที่สาธารณะเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้			
18.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวกทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทาง ความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มตน			
19.	มีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้			
ข้อ	รายการ	ระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม		

		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่ มีส่วนร่วมเลย
20.	มีส่วนร่วมในการให้การช่วยเหลือผู้เข้าร่วมชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทางการคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของตนได้ตั้งไว้			
การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่าน Social Media				
21.	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			
22.	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการภาพหรือภาพเคลื่อนไหวในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			
23.	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปกับเพื่อนของตนในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			
24.	มีส่วนร่วมในการแบ่งปันข้อความทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			
25.	มีส่วนร่วมในการแบ่งปันภาพหรือภาพเคลื่อนไหวทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			

ขอขอบพระคุณในการสละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ ที่นี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : ว่าที่ร้อยตรีเกียรติศักดิ์ หวันหิ
 วัน เดือน ปี เกิด : 3 พฤศจิกายน 2530
 ที่อยู่ปัจจุบัน : 259/2 หมู่ที่ 5 ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต 83110
 วุฒิกการศึกษา :
 ระดับปริญญาตรี : ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ตำแหน่ง : พนักงานการเลือกตั้งปฏิบัติการ
 สถานที่ทำงาน : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพังงา

การนำเสนองานวิจัย

เกียรติศักดิ์ หวันหิ และ จิดาภา ธิรศิริกุล. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
 ทางการเมืองของเยาวชน กรณีศึกษา เยาวชนในอำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา. *วารสารการ
 บริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(1), xx-xx.